

OMENIA

Revista trimestrială
a Federației Naționale "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 6 nr. 3 (23)

SEPTEMBRIE 2014

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE DE MII !

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE

1 OCTOMBRIE este sărbătorit în fiecare an, această ocazie ne reamintește cât de importanți sunt oamenii indiferent de vârsta lor. Cu acest prilej le urăm un sincer **LA MULȚI ANI!**

**Casa de Ajutor Reciproc
a Pensionarilor Bistrița**

**60 de ani
de activitate**

15 ani dedicați seniorilor / 15 years dedicated to our seniors	1-4
Prezența Alteței Sale Regale Principesa Margareta a României în mijlocul pensionarilor de la C.A.R.P. Nr. 6, sector 5, București / Her Royal Highness Princess Margareta of Romania's visit to pensioners from C.A.R.P. Nr. 6, sector 5, Bucharest	5-7
C.A.R.P. Negrești-Oaș, Județul Satu Mare / Negrești-Oaș Pensioners' Mutual Help House Association, Satu Mare County	8-10
C.A.R.P. Bistrița 60 de ani de activitate - Moment aniversar 11 august 1954 - 11 august 2014 / The Anniversary of 60 years of existence for Bistrița Pensioners' Mutual Help House Association - 11 th August 1954-11 th August 2014	11-13
Sănătatea pentru persoanele vârstnice - o țintă continuă / Health at third age - a permanent goal	14-16
Mariana Drăgescu, femeia pilot comandor / Mariana Drăgescu, the pilot woman commander	17-19
Marta Trancu Rainer, doctorița reginelor României / Marta Trancu Rainer, the doctor of the Queens of Romania	20-21
Indira Gandhi, carieră într-o lume a bărbaților / Indira Gandhi, a career in a men's world	22-23
Furnizorii de servicii de îngrijiri medicale și socio-medicale la domiciliu pentru persoanele vârstnice / Home care services providers for elderly	24-26
Oare știm să ne ferim de țepe / Do we know how to protect from frauds?	27
Inspectorul de daune / Claim adjuster	28
Tulburări de memorie la vârstnic / Memory disorders at third age	30-31
Locurile neexplorate ale României / Unexplored places of Romania	32-34
Sfântul Slăvit Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie) / Saint Elijah from Tesvia (20 th July)	35-37
Maxime / Sayings	39
Răspundem întrebărilor dumneavoastră / Answering to your questions	40

Președinte de onoareIng. **Gheorghe Chioaru****Director**Ec. **Giorgică Bădărău**
tel. 0752.001.404**COLEGIUL DE REDACȚIE**

Redactor șef

Ec. **Ilie Șopandă**
tel. 0752.001.432

Redactor șef adjunct

Ec. **Cicerone Olivo**
tel. 0752.001.405

Redactor

Ing. **Vasilică Fălcuță**
tel. 0752.001.406

Redactor

Dr. **Laura-Eleni Nedelescu**

Redactor

Milena TomescuRedactor, corector,
Sociolog**Ionuț Ardeleanu**
tel. 0752.001.437Redactor, Tehnoredactor
Irina Andrei**NORME DE COLABORARE**

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei.

Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.

Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT**COLEGIUL DE REDACȚIE**

București, Sector 5,

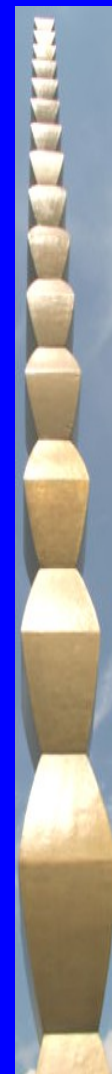
Str. Amurgului 53, cp 051983

E-mail: fn.omenia@yahoo.comE-mail: secretariat@fn-omenia.ro

tel/fax: 021-456-3699

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere, cu condiția specificării sursei.

15 ani dedicați seniorilor

Vă împărtășim în acest număr cursul unei experiențe importante și împlinirile președintelui Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "OMENIA" cu prilejul aniversării celor 15 ani dedicați seniorilor.

Domnule Președinte, anul acesta se împlinesc 15 ani de când ați acceptat provocarea de a fi președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "OMENIA", C.A.R.P. nr. 6 așa cum se numea inițial.

Înainte de toate, doresc să vă urez la mulți ani, multă sănătate și putere de muncă în continuare!

Mulțumesc. Este o mare bucurie pentru mine că sunt alături de oamenii cu care am clădit această organizație. Suntem peste 37.500 de membri și 160 de angajați cu CIM. În anul 1999 când am venit aici, erau înscriși 9.000 de membri, și 12 salariați care să-i deservească.

Cum ați pornit pe acest drum, cum a început povestea dumneavoastră la această organizație care a devenit a doua casă?

Tocmai încheiasem un ca-

**Președintele
Asociației
C.A.R.P.
"OMENIA"
domnul
ing. Gheorghe
CHIOARU**

pitol din viața mea, o carieră militară care mi-a adus o mulțime de satisfacții pe toate planurile, eram proaspăt pensionar, însă cu o mare dorință de a munci în continuare și de a construi ceva nou. Un nou început, în câteva cuvinte. Am primit propunerea de a lucra la C.A.R.P. nr. 6 București, o asociație mică, într-un domeniu care îmi era total străin și am pornit aproape de la zero.

Care era stadiul sectorului asociativ din România înainte de anul 2000, și în special cel care vizează persoanele vârstnice și casele de ajutor reciproc ale pensionarilor?

Începând cu anul 1990 și reactivarea Legii nr. 21/1924, așa numita Lege Mârzescu, structurile asociative au reîn-

ceput să apară ca răspuns la noile nevoi ale populației României, adaptate unei alte realități economice, politice și sociale, capitalismul.

"Aerul confuziei" a fost prezent pentru mult timp în țara noastră, iar în anul 2000, prin Ordonanța de Guvern nr. 26, asociațiile și fundațiile au fost reglementate prin prevederi adaptate cerințelor internaționale. În ceea ce privește casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, acestea au ieșit de sub tutela Ministerului Muncii și au început să se gospodărească singure. Ceva mai târziu, în anul 2002, casele de ajutor reciproc ale pensionarilor au reintrat în atenția autorităților prin apariția Legii nr. 540, o legislație binevenită care a dus la dezvoltarea acestora. Încet-încet, lucrurile au devenit mai clare. Și de atunci continuăm să ne dezvoltăm.

Ați menționat că în urmă cu 15 ani, Casa de Ajutor

**C.A.R.P. Nr. 6
București
în urmă cu 15 ani**

**Sediul actual
al Asociației
C.A.R.P. „OMENIA”**

Reciproc a Pensionarilor nr. 6 București avea înscrisi aproximativ 9.000 de membri. Cum arăta C.A.R.P. nr. 6 atunci când ați preluat conducerea?

Pe vremea aceea, sediul era pe strada Vigilenței, în sector 5. Un sediu micuț, care nu ne permitea realizarea niciunei activități sociale. Ne lipseau atât de multe: spațiu, calculatoare, mobilier, mașini, proceduri de lucru. Însă primul lucru pe care l-am făcut în calitate de președinte a fost să-mi consolidez o echipă de lucru cu care să plec la drum. Era un lucru esențial de care a depins dezvoltarea ulterioară.

Apoi, am realizat o strate-

gie de dezvoltare organizațională pentru câțiva ani, pe baza nevoilor întâlnite la membrii noștri persoane vârstnice. Tot în urma evaluării acestor nevoi și a multitudinii solicitărilor venite din partea membrilor, am considerat că este oportun să dezvoltăm serviciile sociale. Chiar și în prezent suntem în plină extindere a serviciilor sociale, deoarece acestea sunt acoperite într-o mică măsură de către autoritățile publice, copleșite de lipsa fondurilor și a unei viziuni mai ample care să permită bunăstare și cetățenilor de vârstă a treia. Ne-am dovedit a fi un partener reductabil pentru autorități, oferind servicii sociale

care fie nu se regăsesc deloc în sectorul public, fie sunt insuficiente, și de multe ori am fost ignorați chiar de către cei care ar fi trebuit să ne acorde toată susținerea.

Ce vreau să spun este că organizațiile de tip c.a.r.p. au rădăcini în istoria cooperării și ajutorului mutual al societății românești. Și chiar dacă la prima vedere putem părea atipici față de alte asociații, suntem cât se poate de bine ancorați în realitatea cotidiană. Cred că acesta este și motivul pentru care c.a.r.p-urile au supraviețuit în cei peste 100 de ani de la prima lor apariție sub numele de case de ajutor reciproc și înmormântare.

Cu ce tipuri de organizații ați lucrat încă de la început și cum s-au materializat aceste colaborări de-a lungul timpului?

Am colaborat de cele mai multe ori cu alte asociații, apărurile de ajutorare, dar și activitățile comune pentru sprijinirea persoanelor vârstnice se materializează mult mai facil. Am avut o serie întregă de activități de cooperare cu asociații precum Fundația Principesa Margareta a României, CARI-TAS, Crucea Alb-Galbenă, Crucea Roșie, Asociația Echilibre, Fundația pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual, Asociația Națională pentru Protecția Consumatorului și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, toate având un singur scop: crearea cât mai multor oportunități pentru o viață decentă a vârstnicilor, indiferent dacă ne referim la activități care s-au centrat pe sănătatea acestora, pe alimentația, pe informarea lor, pe crearea unui climat propice deschiderii față de alți semeni și reducerea unor riscuri precum excluziune socială, sărăcie, deplasare greoaie, abandon familial, depresie, boli cronice. De asemenea, am colaborat cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Cana Națională de Pensii Publice, Casa

de Pensii a Municipiului București, primării și alte autorități publice și companii din domeniul IT, sănătate, alimentație.

Printre primele colaborări, și poate una dintre cele mai dragi nouă, a fost cea cu Fundația Principesa Margareta. Asociația noastră, alături de alte

C.A.R.P.-uri și asociații de pensionari din București și din țară, a primit un sprijin considerabil de la Fundația Principesa Margareta pentru consolidarea organizațională și pentru ajutoarea în regim de urgență a bătrânilor cei mai săraci. Vizita Alteței Sale Regale Principesa Margareta și a Alteței Sale Serenissime Principele Radu de Hohenzollern-Veringen la sediul nostru a fost de departe cel mai emoționant eveniment petrecut în sânul familiei noastre de pensionari. Zilele trecute, am găsit un articol pe care l-am scris în Buletinul informativ pentru vârstă a treia în anul 1999.

Am pus pe hârtie gândurile, emoțiile și speranțele mele în legătură cu vizita Altețelor Sale Regale. Nu voi uita niciodată acea zi ploioasă de octombrie și privirea caldă a Principesei care ne-a dezghețat inimile și ne-a înseninat ziua.

Practic, această vizită a fost cea care ne-a deschis drumul către viitoarele colaborări, inclusiv cu alte organizații.

Este evident cât de diferită este Asociația C.A.R.P. "OMENIA" față de perioada anterioară, cât de mult s-a dezvoltat atât din punct de vedere al infrastructurii, a numărului de membri și angajați, a serviciilor sociale complexe oferite, a colaborărilor, a expertizei în problematica persoanelor vârstnice. De altfel, "OMENIA" nu este numai o organizație furnizoare de servicii sociale, ci un agent al schimbării, un sprijin pentru comunitate, un pion important cu un rol activ în modelarea politicilor publice pentru vârsta a treia. Având în vedere toate aceste aspecte, care este direcția spre care se îndreaptă C.A.R.P. OMENIA, și cum vedeți dez-

voltarea sa în anii următori?

Vom urma cursul firesc de dezvoltare, vom introduce noi servicii sociale și medicale. De exemplu, anul acesta am inaugurat un cabinet de oftalmologie, un salon de manichiură și pedichiură, și recent, cabinetul de kinetoterapie și masaj. Vom diversifica oferta de ajutoare rambursabile în așa fel încât vârstnicii să aibă acces la servicii cât mai adaptate nevoilor lor. Vom fi prezenți la cele mai importante evenimente ale societății civile și ale comunității, interacționând cu alte organizații de pensionari, de dezvoltare comunitară, cu specific medical, de formare și cercetare, de lobby și advocacy, și împreună cu acestea vom căuta soluții comune pentru problemele vârstnicilor și ale comunității per ansamblu, pentru că atâta timp cât lucrurile nu merg bine pentru un anumit grup social, nu vor merge bine pentru noi toți.

Organizația noastră va pune de asemenea accent pe formarea și dezvoltarea angajaților săi. Aici și-au găsit loc de muncă atât vârstnici cât și tineri, și consider că oportunitățile de dezvoltare trebuie să fie cât mai multe, în spiritul solidarității între generații.

O altă direcție de dezvoltare

îmi doresc să fie acce-sarea de către asociația noastră, atât pe cont propriu cât și în parteneriat, a unor fonduri private pentru realizarea de obiective sociale: cantină socială, un centru de zi modern care să devină un adevărat loc unde se oferă servicii complexe și integrate, casă rezidențială și altele, dar și pentru finanțarea activităților curente de asistență socială.

Aici aș menționa și centrul de îngrijiri la domiciliul persoanelor vârstnice care, prin parteneriatul cu Fundația United Way România și M.M.F.-P.S.P.V. prin Legea nr. 34/1998, oferă în prezent asistență socio-medicală unui număr de 200 de beneficiari. Cere-rea pentru astfel de servicii este foarte mare și facem eforturi să includem cât mai mulți vârstnici cu nevoi de îngrijire la domiciliu în programele noastre.

Nu în ultimul rând, sper ca Asociația C.A.R.P. "OMENIA" să se extindă pentru a deveni un centru de resurse mai spațios și modern pentru formarea și informarea persoanelor vârstnice privind multitudinea de aspecte vitale: sănătate și nutriție, juridic, protecția consumatorului, tehnologie, cetățenie activă, drepturi sociale, îmbătrânire activă, economie socială, economie de argint și multe altele. Aceste servicii

sunt deja oferite membrilor noștri în regim propriu sau în parteneriat cu Asociația Națională pentru Protecția Consumatorului și Sprijinirea Programelor și Strategiilor din România și Fundația Pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual, și sperăm să includă cât mai mulți beneficiari.

În încheiere, aveți un mesaj pentru cei peste 37.000 de membri ai Asociației C.A.R.P. "OMENIA" și pensionarilor din România?

Categoric! Membrilor noștri aș vrea să le mulțumesc pentru încrederea pe care au avut-o în mine în ultimii 15 ani și vreau să le promit că vor găsi aici același loc al ajutorului mutual, al încrederii în semenii și al omeniei. Nu în ultimul rând, le transmit cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, care se apropie cu pași repezi, cele mai calde urări de sănătate, prosperitate, bucurii alături de copii și nepoți, și poate cel mai important, speranță!

Vă mulțumesc pentru acest interviu și pentru oportunitatea de a mă apropia mai mult de experiența dumneavoastră și de a vă cunoaște povestea.

**Sociolog
Ionuț ARDELEANU**

Prezența Alteței Sale Regale Principesa Margareta a României în mijlocul pensionarilor de la C.A.R.P. nr. 6, sector 5, București

Ziua de 7 octombrie 1999. Începând cu orele 08:00, grupuri de pensionari s-au adunat în strada Vigilenței, nr. 3, la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din sectorul 5 și discută despre un eveniment pe cale să se producă:

- O veni, maică, Principesa?

- O veni, dacă s-a anunțat.

Oamenii din blocurile învecinate întreabă ce s-a întâmplat. Liniștea acestor clădiri vechi din zonă, care au scăpat de furia demolatoare este rar tulburată.

Ora 09.00. Mulțimea de pensionari adunați în interiorul Casei și în afara acesteia depășește 200 de persoane.

Sunt lămurii că Fundația Principesa Margareta a României distribuie lunar câte 125 de pachete cu alimente (a câte 5 dolari), la fiecare C.A.R.P. din București.

Ora 09.30. Circa 300 de persoane - pensionari - așteaptă sosirea Alteței Sale Regale Principesa Margareta a României. Plouă mărunț.

Unii pensionari, veterani de război, sunt invitați în interiorul clădirii. Se scot scaune pentru cei care nu mai au loc înăuntru și nu mai pot sta în

**Vizita Alteței Sale Regale
Principesa Margareta a României**

picioare.

Ora 10.00. Sosesc Alteța Sa Regală Principesa Margareta a României și Alteța Sa Serinisimă Principele Radu de Hohenzollern-Veringen, însoțiți de doi oameni de omenie, care se ocupă în mod nemijlocit, printre altele, de distribuirea pachetelor de alimente la C.A.R.P.-urile din București. Este vorba despre domnul director executiv al Fundației, Ovidiu Oancea și domnul administrator Ion Tucă.

Lumea izbucnește în aplauze. Unii mai curajoși o îmbrățișează pe Alteța Sa Regală Principesa Margareta a României, îi sărută mâna.

Alteța Sa Regală, cu un zâmbet de mulțumire și bucurie, stă de vorbă cu pensionarii.

Sunt prezenți președinții C.A.R.P.-urilor din București și membrii consiliului de administrație al C.A.R.P. din sectorul 5. Se primesc flori, multe flori. Apoi, se trece la distribuirea pachetelor cu alimente.

Au loc scene emoționante.

Unii bătrâni plâng.

- Să trăiești, maică, și să ne mai aduci pachete, că tare ne e greu, spune o bătrânică de 85 de ani, care își șterge lacrimile cu colțul basmalei.

Fundația distribuie gratuit 1.500 de pachete într-un an de zile pentru cei mai săraci pensionari.

O fi mult, o fi puțin?!

Cu acest pachet, un bătrân se descurcă circa două săptămâni, iar cei doi litri de ulei din pachet, ajung cam două luni dacă sunt consumați

cu economie.

Cineva spunea că acest pachet nu este mare lucru. Într-adevăr, cu o floare nu se face primăvară, dar se vestește venirea primăverii.

În România sunt 42.944 de organizații neguvernamentale înregistrate, ceea ce înseamnă o organizație la fiecare 500 de locuitori ai României.

În București, Fundația Principesa Margareta a României este singulară în acțiunea umanitară de ajutorare concretă a pensionarilor.

Probabil că celelalte 42.943 de organizații își canalizează eforturile pe alte segmente ale populației României.

În continuare, sunt vizitate atelierile de reparații (croitorie și cizmărie) și frizeria Casei.

Cu sprijinul Fundației și al C.A.R.P., consultațiile medicale și juridice sunt gratuite.

Un veteran de război, cu ochii în lacrimi, îi oferă Alteței Sale Regale un ștergar cu motive tradiționale. Spune că are ștergarul de la bunica lui. Plânge și sărută mâna Alteței Sale Regale. L-am căutat după vizită. Nu l-am mai găsit.

Se vizitează cabinetul medical. Principesa întreabă ce aparatură medicală avem. I se răspunde că aparatura medicală a acestei Case sărace, aidoma pensionarilor din sectorul 5, este un stetoscop și inima mare a doamnei doctor Andrei Eugenia (pensionară), care acordă zilnic

consultații medicale și oferă un pahar cu apă pacienților și o aspirină sau un piramidon.

În continuare, îi oferim informații Alteței Sale Regale, asupra modului cum se fac anchetele sociale și se aleg dintre cei 6.000 de pensionari cu pensie sub 500.000 de lei, cei mai săraci dintre săraci.

Dacă la această acțiune umanitară de ajutor concret al pensionarilor din București s-ar

alătura și alte organizații neguvernamentale, poate că ar fi mai multe flori pentru acești pensionari triști și amărâți, care nu vor decât un trai cât de cât decent și o pensie care să iasă din sfera ridicolului. Alteța Sa Regală se bucură în special de florile de grădină, care îi plac foarte mult.

Îi mulțumim din inimă pentru vizită și pentru vorbele bune pe care ni le-a adresat.

Cabinetul medical al C.A.R.P. "OMENIA"

de către Fundația Principeasa Margareta.

Președinte,
Ing. Gheorghe CHIOARU

Poate că și alte organizații ne-guvernamentale din București vor veni în sprijinul pensionarilor din Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor. Poate acest strigăt de ajutor va fi auzit până nu va fi prea târziu.

Această vizită, unică pentru noi, a constituit o sărbătoare și a trezit o speranță în su-

fletul nostru.

Articol preluat din Buletinul informativ trimestrial pentru vârsta a treia "Seniorii" Nr. 3/1999, editat

În timpul distribuiri de pachete alimentare

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor

NEGREȘTI-OAȘ, Județul SATU MARE

Orașul Negrești-Oaș este situat în extremitatea nord-estică a județului Satu Mare, reprezentând centrul economic și administrativ al zonei geografice și etnografice a Țării Oașului. Se află pe cursul superior al râului Talna Mare și se învecinează cu comunele Vama, Certeze și Bixad. În componența sa intră satele Luna și Tur, precum și zona turistică Luna Șes.

Primul document care face referire la acest ținut datează din anul 1270, când regele Ungariei dona unui nobil câteva sate din hotarul sud-vestic al Țării Oașului, pomenită ca Terra Awas. Alți istorici susțin că originea termenului de Oaș ar proveni din cuvântul **Awas**, care înseamnă **runc** (despădurire, curățură, luminieș). Regele ungar Ștefan arată într-o scrisoare în anul 1270 despre Oaș ca moșia Ovaș, iar în diplomele maramureșene din secolele XIV și XV, Negreștiul este menționat ca drum al sării ce pornea de la Ocnele de sare Giulești-Maramureș, trecând peste munți, prin Negrești, ținuturile sătmărene, Panonia.

De asemenea, un istoric maghiar arată că este cea mai mare așezare românească din Oaș, iar unele documente din secolul al XIX-lea arată că Negreștiul este cel mai mare sat din Țara Oașului, având 600 de case cu 2.725 de locuitori.

Relieful și clima actualului județ Satu Mare au oferit condiții prielnice de viață pentru omul de Neanderthal și Homo Sapiens Fosilis, care cu mai bine de o sută de mii de ani î.e.n. s-au așezat pe terasele înalte din Țara Oașului (Remetea Oaș, Boinești, Călinești Oaș etc.). În epoca bronzului, în această zonă, au viețuit creatorii culturii Suciului de Sus, a căror ceramică poate sta la un loc de cinste în orice muzeu al lumii.

În prezent, orașul Negrești-Oaș se situează în categoria orașelor mici ale țării,

având aproape 15.200 de locuitori. Din datele statistice rezultă faptul că cei mai mulți locuitori ai acestei minunate zone ale țării au fost în anul 1992 (16.648 de locuitori); ulterior, numărul acestora a scăzut din cauza migrării în străinătate și părăsirii orașului pentru a merge la țară.

Astăzi, orașul Negrești-Oaș se prezintă ca o localitate în plină ascensiune, cu oameni gospodari, primitivi, conduși cu multă pricepere și dăruire de un colectiv în fruntea cărora se află doamna primar **AURELIA FEDORCA**, om cu reale calități de conducător, iubitoare a lucrului bine-făcut, cu multă dragoste

**Doamna
AURELIA
FEDORCA,
primarul
orașului
Negrești-Oaș**

**Președintele C.A.R.P.
Negrești-Oaș, domnul
CORNEL ȘERBAN**

față de această zonă, respectată și îndrăgită de oamenii locului. În întreg orașul, în prezent se desfășoară ample lucrări de modernizare a infrastructurii, atât pe partea de apă-canalizare, cât și pe cea de modernizare a străzilor. Cu toate acestea, peste tot domnește o curățenie exemplară și o ordine desăvârșită.

Nici relațiile cu alte localități din județ și din afara țării nu sunt lăsate deoparte; chiar pe timpul documentării, la inițiativa Primăriei orașului și a Consiliului Local Negrești-Oaș, în oraș a sosit un grup de 12 tineri cercetași din orașul Liege, Belgia pentru a cunoaște preocupări, locuri și oameni noi și pentru a-și îmbogăți experiența de viață.

Pe aceste minunate locuri, își desfășoară activitatea și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, situată în orașul

Negrești-Oaș, strada Unirii, numărul 40. Președintele Casei este domnul **CORNEL ȘERBAN**, om cu o prestanță deosebită în rândul concetenilor săi și o corectitudine exemplară. Domnul Șerban se bucură de un respect deosebit în oraș, oamenii locului au o stimă aparte pentru experiența sa de viață. Este ajutat în muncă de doamna **MARIA COSTAN**, vicepreședinte și de doamna **TEREZIA OFIMIAȘ**, contabil-șef al Asociației. De asemenea, își desfășoară activitatea la Casierie cu contract de muncă pe durată determinată doamna **MARIA HOBAN**. Trebuie menționat faptul că unul dintre membrii fondatori ai Asociației, doamna **MARIA CREȚU**, a decedat anul trecut. Colegii de muncă îi poartă o amintire de neșters, vorbesc adesea de dăruirea ei în munca depusă în cadrul Asociației și dragostea față de oameni.

C.A.R.P. Negrești-Oaș a luat ființă pe data de 3 iunie 2009 la propunerea unor membri fondatori (9), din care mai sunt la ora actuală numai cinci.

Domnul Cornel Șerban, om cu merite deosebite în muncă și în relațiile cu oamenii, fiind cunoscător al situației specifice din localitate și împrejurimi este unul dintre membrii fondatori al Asociației

ei. Înainte de anul 2009 a îndeplinit, printre altele, funcția de primar în localitățile Certeze și Călinești, apoi a acționat, în fruntea unui grup de entuziaști, la crearea C.A.R.P. Negrești-Oaș, pentru a veni în sprijinul oamenilor locului. A acționat permanent pentru așezarea Asociației pe baze legale și funcționarea ei în conformitate cu reglementările în vigoare, mărirea numărului membrilor. Este cunoscut ca un om care informează corect oamenii despre avantajele Casei de Ajutor Reciproc și acționează pentru mărirea numărului membrilor, crearea de avantaje legale pentru cei cu venituri mici, atragerea altora pentru a deveni membri ai Asociației. De asemenea, acționează pentru respectarea cu strictețe a legilor și reglementărilor care stau la baza funcționării Casei.

Doamna Terezia Ofimiaș arată că au o asociație mică, dar se ocupă foarte atent de organizarea fiecărei activități în parte pentru a nu avea ne cazuri pe linia returnării sumelor împrumutate. Toate evidențele Asociației sunt la zi, potrivit Legii contabilității nr. 82. Conducerea Asociației se preocupă pentru a avea o evidență foarte clară a membrilor săi, returnarea la timp și în volum complet a sumelor îm-

prumutate.

Pentru aceasta, doamna Ofimiaș se preocupă ca toate sumele din evidență să fie atent manipulate, banii colectați de la membri sunt depozitați la o bancă din oraș și retrași numai atunci când se acordă împrumuturi. Împrumuturile se acordă pe baza cererilor de împrumut aprobate, precum și pentru urgențe (nunți, botezuri, decese etc.). Dar, întotdeauna au prioritate cei care au nevoi mari și care nu suferă amânare. Rău-platnicii sunt puțini, de aceea sumele se recuperează fără probleme de la cei care au efectuat împrumutul, nu de la giranți.

Doamna Costan, vicepreședintele Asociației a inițiat o măsură care să vină în sprijinul membrilor și anume aceea de a reduce dobânda la împrumuturi de la 15% la 11%, apoi la 8%. Împrumuturile se acordă pentru perioada de 1 an, iar suma împrumutată este de 5.000 lei. Dobânda pentru sumele aprobate pentru a fi împrumutate se reține anticipat. Consiliul Director se întrunește lunar sau chiar mai des, pentru soluționarea problemelor ce apar.

Deși este o organizație mică, fluctuația membrilor este mare, lunar se înregistrează creșteri sau descreșteri de aproximativ 20 de persoa-

Doamnele Terezia OFIMIAȘ, contabil-șef, Maria HOBAN, casieră și Maria COSTAN, vicepreședinte (de la stânga spre dreapta)

ne, mulți din cei care se retrag o fac pentru a pleca la muncă în afara țării. Au fost situații în care nu s-au înregistrat lunar nicio solicitare de împrumut.

Cu toate acestea, conducerea C.A.R.P. Negrești-Oaș se preocupă de organizarea altor activități pentru destindere a membrilor săi, petrecere în mod plăcut a timpului liber. Astfel, au fost organizate și s-au desfășurat: o vizită la Salina Turda, județul Cluj; o vizită la mănăstirile din nordul Moldovei (Vatra Moldoviței, Sucevița, Putna, Dragomirna, Suceava), Mănăstirea Humorului, Suceava, Mănăstirea Prislop, Voroneț etc. De asemenea, a fost organizat și s-a desfășurat cu bune rezultate

Revelionul Pensionarilor, unde au participat peste 100 de persoane. Există în plan organizarea unui schimb de experiență cu conducerea de la C.A.R.P. Sighet, iar activitatea se va desfășura într-o comună.

Conducerea Casei are o bună colaborare cu organele locale, unele activități ale Casei se desfășoară la sala de ședințe a Primăriei. De asemenea, au o bună colaborare cu Casa Județeană de Pensii Satu Mare, cu președintele acesteia, doamna Eugenia Sa-bău care îi ajută foarte mult în rezolvarea diferitelor probleme.

**Economist
Ilie ȘOPANDĂ**

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR BISTRIȚA

60 de ani de activitate -

Moment aniversar 11 august 1954 - 11 august 2014

Festivitatea a fost deschisă de domnul **Adrian MĂNARCĂ**, membru supleant în Consiliul director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor (C.A.R.P.) Bistrița care a arătat că în 11 august 1954 a fost semnat Decretul de constituire oficială a primei asociații C.A.R.P. în fostul raion Bistrița, regiunea Cluj. Acționarii principali au fost pensionarii, precum și soții sau soțiile acestora, iar principiul de funcționare al Casei a fost „**Noi pentru noi și cu noi**”. Timp de 60 de ani, generații de pensionari au contribuit la bunul mers al Asociației, la dezvoltarea Casei. Viața a demonstrat că numai ajutându-se reciproc, generațiile de pensionari pot trece cu mai multă ușurință peste greutățile vârstei a treia, că numai împreună pot fi mai puternici, mai buni. Numărul membrilor a crescut constant, acum sunt aproape 10.000, cifră frumoasă ce arată încrederea oamenilor în viabilitatea Casei, a capacității de conducere a Consiliului Director și a Comisiei de Cenzori.

Materialul prezentat de președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Bistrița,

domnul **Iorgu HAIDĂU** a scos în evidență importanța evenimentului aniversar. Cei 60 de ani împliniți de Asociație pot fi asemuiți vieții unui om: se naște, se formează, produce și devine, treptat, istorie pe care o înnobilează cu fapte. Sunt ani care au demonstrat că pensionarii s-au dovedit a fi ceea ce au fost și în anii de fructuoasă activitate: întreprinzători, destoinici, harnici și dornici să dovedească prin frumosele lor calități morale și umane, că știu să acționeze eficient urmând principiul „*Unul pentru toți și toți pentru unul*”. La acest moment aniversar se amintesc primul președinte al Comitetului de conducere, **Carol ARDELEAN**, urmat de domnii: **Gheorghe MĂRICUȚĂ**, **Ioan ȚUȚUIANU**, **Pavel IRIMIA**, **Dumitru PETRI**, **Gheorghe BEJENARU**, **Gheorghe TALOȘ**, **Ioan ANUȚĂ**, **Iustin GRIGA**, **Gheorghe OSTAHIE** (prezent la momentul aniversar) și **Constantin-Patriciu OCHIAN**, precum și al Comisiei de verificare, **Parfenie CAZAN**. O contribuție importantă și-au adus-o consilierii: **Octavian ISTRATE**, **Sultana SALVAN**, **Maria COCIȘIU**, **Adolf RUPEA**, **Remus ARSENTE**, **Victor MUREȘAN**, **Ioachim**

PUȘCAȘ, **Petru LUP**, **Gheorghe VALEA**, **Karoly-Attila ZOLTAN**, **Ana HAROSA**, **Elena ȘOMFELEAN** și **Traian CÂMPEAN**.

Lungul drum parcurs de Asociație a constituit tot atâtea momente de perfecționare a activității pentru ca membrii să beneficieze de serviciile acestei instituții sub aspect organizatoric, administrativ, economico-financiar, umanitar și social-cultural.

Activitatea economico-financiară a fost verificată permanent de Comisiile de verificare, devenite în timp, Comisii de cenzori conduse de președinții aleși: **Gheorghe DRĂGUȘIN**, **Ioan PINTEA**, **Ioan CHEREJI** și **Marcel DECEI**; din anul 1989 până în prezent, activitatea este condusă de domnul **Ioan BIRIȘIU**. Au fost susținuți în activitate de consilierii: **Aurel MOLDOVAN**, **Olimpiu ADACE**, **Vasile SOMEȘAN**, **Virgil GRAMA**, **Gheorghe OPRIȚA**, **Margareta RUSU** și **Silvia COVRIGA**.

Pentru îndeplinirea hotărârilor adunărilor generale, în structura organizatorică a C.A.R.P. Bistrița funcționează personalul angajat alcătuit din: secretar

(**Florica HAIĐĂU**), contabil-șef (**Lenuța OLINCA**), referent principal, contabil (**Liliana-Gabriela MOROZAN**) și casier (**Ștefania-Voichița HUCIU**).

În întreaga existență a Casei un rol determinant l-au avut cei 16 delegați ai subcentrelor care și-au realizat activitățile în condiții foarte bune: **Ioan DIUGAN**, **Vasile FĂGĂRĂȘANU**, **Vasile HOGIU**, **Vasile CORCHIȘ**, **Vasile MORARIU**, **Iosif PAȘCA**, **Iacob ȘOMFELEAN**, **Ioan GÎȚAN**, **Ioana CICEU**, **Ioan ROPA**, **Ioan BADIU**, **Elena KADAR**, **Hilda RUS** și **Leon MOCODEAN**.

Activitatea Casei s-a desfășurat în locații diferite, la început în spații oferite de Sfatul Popular Raional Bistrița, apoi în spații închiriate, iar din anul 1982 în actualul sediu, care este proprietatea Casei. În anul 2010, construcția a fost extinsă, reabilitată și modernizată, astfel încât spațiul existent asigură cadrul organizatoric propice desfășurării tuturor activităților prevăzute în Statut, în condiții de legalitate.

Fondul social al membrilor este de peste 8 milioane lei, iar împrumuturile se acordă chiar în ziua în care se depun toate documentele; anual se acordă aproximativ 4.000 de împrumuturi în valoare de peste 9 milioane de lei pentru nevoi personale. Problemele generate de rău-platnici se rezolvă de Casa Județeană de Pensii, dar numă-

rul de asemenea cazuri a scăzut simțitor față de anii trecuți.

Ajutoarele nerambursabile vizează, în special acordări de proteze dentare, oculare, auditive sau ale membrilor, pentru tratamente și diferite operații. În ultimii 3 ani au fost acordate ajutoare nerambursabile pentru 2.358 de membri în valoare de 878.960 de lei.

Prin realizarea excedentelor bugetare s-a acordat o dobândă de 3% la cotizațiile depuse de membrii Casei în 2012, și 4% în 2013, dobândă mai mare chiar ca la unele bănci.

O preocupare deosebită a conducerii Casei a constituit-o organizarea excursiilor și pelerinajelor de 1-2 zile, vizitându-se obiective turistice deosebite, ca: Transfăgărășanul, Transalpina, Cheile Bicazului, Complexul arhitectural „Constantin Brâncuși”, Complexul muzeal „Octavian Goga”, Catedrala Alba Iulia, mănăstirile Putna, Recea, Dumbrava, Flo-

rești, Văratec, Agapia etc.

Au fost organizate întâlniri cu medici de la Asociația pentru Protejarea și Ajutorarea Handicapaților Cardiaci din România și un simpozion „*Ai grijă de auzul tău*”.

C.A.R.P. Bistrița a avut și are o foarte bună colaborare cu Primăria și Consiliul Municipal Bistrița, Consiliul Județean Bistrița Năsăud, Instituția Prefectului, Casa Județeană de Pensii, Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice și Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România.

La activitate a fost invitat și a participat domnul **Ovidiu Teodor CREȚU**, primarul orașului Bistrița. Domnia sa a arătat, printre altele, că Asociația funcționează acolo unde membrii săi au venituri modeste și se ajută reciproc. Bine ar fi dacă societatea ar asigura cele necesare traiului și pentru pensionari, dar nu este așa. De aceea, ei sunt nevoiți să se

constituie în grupuri de întraajutorare reciprocă, organizează vizite la diferite monumente istorice, vizitează locuri pe care nu le-au văzut atunci când erau în activitate, se întâlnesc cu foști colegi de muncă din tinerețe. Într-un cuvânt, se ocupă într-un mod organizat și de viața lor. De asemenea, a urât membrilor C.A.R.P. viață lungă și multe succese în activitate.

În cuvântul său, domnul **Ioan BIRIȘIU**, președintele Comisiei de cenzori, general de brigadă în retragere, decanul de vârstă al Asociației care și-a început alocuțiunea cu o întrebare: oare ce am făcut pentru cel din preajmă pe care trebuie să-l iubim ca pe noi înșine? Fiecare clipă poate fi una de bilanț și cu cât avem mai mulți ani de viață, cu atât mai bogat sau mai sărac poate fi bilanțul. Gândul îi fuge, firește, la patriotism, integritatea națională, cultul eroilor, tradiții, obiceiuri, cultură, valori morale, frumuseți spirituale, credință, marile exemple pozitive oferite de cei ce ne-au precedat. De aceea, crede că cei aproape 10 mii de membri ai C.A.R.P. Bistrița ar trebui să ofere urmașilor pilde de patriotism și să le spună cu fiecare ocazie că suntem pogorători dintr-un neam ales care a stat și a fost aici când Europa nu exista, a apărat fruntariile acesteia de marile amenințări ale pericolelor vremii. Să nu se

uite nicio clipă că prin asocierea în Federația Națională „OMENIA” noi, pensionarii, am primit semnal liber spre constituire într-un moment greu, foarte greu prin care am trecut noi, dar și țara.

Este o aniversare frumoasă, cu o vârstă respectabilă, arată doamna **Elena ȘOMFELEAN** în cuvântul *Numai împreună putem fi mai puternici*. Casa noastră a crescut de la 53 de membri la înființare, la aproape 10.000 cât are acum; crede cu profundă sinceritate că pensionarii care au făcut acest pas au avut convingerea și simțământul că, prin acest gest, oferă și primesc ajutor. Acest lucru dovedește că suntem oameni, și prin vreme și peste vremuri, putem să ne comportăm omenește, că ne caracterizează ceea ce este specific uman: **OMENIA**. S-a dovedit cât este de importantă mâna întinsă pentru a te ajuta într-un moment greu al vieții și că împreună suntem cu adevărat mai puternici. Conducerea Casei face eforturi mari pentru ca tot mai mulți membri să simtă și să se bucure de un ajutor, indiferent de rangul avut înainte de pensionare. Urează multe aniversări C.A.R.P. Bistrița, precum și tuturor Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România.

„*Frumusețea din sufletele oamenilor vârstnici*” s-a intitulat alocuțiunea domnului **Traian CÂMPEANU**.

Fire deosebit de sensibilă, foarte atent la marile modificări produse în societate, domnul Câmpeanu a surprins asistența cu o analiză profundă a schimbărilor produse în societatea actuală, nevoia permanentă de a ne adapta cerințelor ei, datoria de a ne modela atitudinile și percepțiile față de persoana vârstnică, necesitatea creării unor punți de solidaritate între generații care să asigure păstrarea demnității umane pe tot parcursul vieții. În demersul nostru, arată domnul Câmpeanu, trebuie să pornim de la faptul că vârstnicii, acea categorie socială care nu este nicidecum aparte, sunt necesari pentru familie și societate, pentru cei din jurul nostrum, deoarece ei exprimă iubirea pe toate nivelele. Să-i respectăm necondiționat și să-i iubim deopotrivă!

Domnul **Gheorghe OSTAHIE**, om deosebit de modest, în calitate de fost președinte al Asociației, rememorează principalele momente prin care a trecut în demersul său de modernizare a infrastructurii în care își desfășoară activitatea Casa în prezent. A avut și necazuri, probleme, dar nu s-a descurajat. Acum privește cu mândrie la ce s-a realizat. Urează mult succes celor ce-i duc munca mai departe.

Activitatea s-a încheiat într-o atmosferă de sărbătoare, relaxantă.

**A consemnat,
Ec. Ilie ȘOPANDĂ**

Sănătatea pentru persoanele vârstnice – o țintă continuă

(Material prezentat de dna dr. Marina PRUNEA, medic, reprezentant al Programului RomSound pentru Moldova și județele Bistrița și Mureș participanților la Momentul aniversar C.A.R.P. Bistrița, 60 de ani de la înființare, 11 august 1954 – 11 august 2014)

Sunt onorată să mă aflu aici, într-un moment important al istoricului Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Bistrița.

Mi-am propus să vă vorbesc din postura omului care lucrează, zi de zi, 8 ore, cu aceleași persoane pe care și dumneavoastră le întâlniți, le consiliați, le ajutați și, nu în ultimul rând, le ascultați.

Tema aleasă de organizatori se referă la un nobil deziderat: păstrarea stării de sănătate. Dar ce este această stare? Cui revine sarcina de a o păstra? Cine se face responsabil de degradarea ei? Iată doar câteva întrebări pe care fiecare ni le punem și la care, pentru azi, eu ar trebui să dau câteva răspunsuri.

Am căutat definiția sănătății; eu cred că sănătatea, mai

întâi de toate, e un dar, un dar primit la naștere de la Dumnezeu de către cei mai mulți dintre noi. Sănătatea e o stare de bine fizic și una de bine psihic. Una fără cealaltă, nu există.

Cum ne păstrăm această stare de bine pe parcursul vieții?

Grija pentru sănătate, în special pentru cea fizică, reprezintă un comportament ce trebuie educat încă din copilărie și dezvoltată de-a lungul vieții. Ne ocupăm de sănătatea noastră pe tot parcursul vieții, încă din fragedă pruncie, când, prin educația primită de la părinți, învățăm primele reguli de igienă. Dar, un lucru e cert: orice regulă a fost inventată pentru a fi încălcată; de aceea respectarea lor este intermitentă pe parcursul vieții, fie din neglijență, fie din uitare, din lipsă de timp sau, la un moment dat, pentru că ne-am săturat de reguli. Astfel, apar breșe în starea de sănătate, fracturi care vor crea spațiu de pătrundere în organism a diferiților agenți cauzatori de boală: microbi sau substanțe toxice.

Starea de sănătate este influențată negativ de o mulțime de factori: alimentația dezzechilibrată și necorespunzătoare, excesul de medicamente, undele electromagnetice de foarte înaltă frecvență, poluarea atmosferică, fu-

matul, alcoolul, poluarea apei, programul de muncă și odihnă dezordonat, stresul, lipsa de activitate fizică.

Se cunoaște faptul că din 100 de decese, 60 sunt cauzate de o alimentație nesănătoasă și dezzechilibrată, ceea ce este semnificativ referitor la starea de sănătate. Atât supraalimentația, cât și subalimentația sunt foarte dăunătoare pentru organism. Supraalimentația obosește organismul, iar subalimentația, scade rezistența lui și slăbește sistemul de apărare. Alimentația predominant carnivoră, determină apariția de litiaze biliare sau renale, obezitate, diabet etc. Alimentele de origine animală pregătite la grătarul cu cărbuni, devin cancerigene atunci când sunt prea arse. Abuzul de făină și zahăr – prăjituri, gemuri, bomboane, înghețată sau alte dulciuri rafinate creează, multe nereguli în organism, influențând printre altele sistemul nervos, metabolismul, ducând la obezitate, diabet zaharat, hipertensiune arterială etc. Utilizarea zilnică a uleiurilor rafinate și ultrarafinate, determină apariția a numeroase afecțiuni digestive, circulatorii sau dermatologice. Este mult mai bine să fie folosite uleiurile grase nepurificate chimic (ulei

de măslina virgin).

Atenție la abuzul de sare! Doza zilnică este de 5 grame și depășirea ei poate produce afecțiuni renale, hipertensiune, boli gastrointestinale, gingivite, hipocalcemii, migrene, osteoporoză. Se recomandă în alimentație sarea grunjoasă (sarea brută de mină), care este bogată în mineralele necesare organismului, și nu sarea extrafină.

O alimentație corectă presupune nu numai alegerea corespunzătoare a alimentelor, ci și o preparare corectă a lor, urmărindu-se păstrarea a cât mai multor componente nutritive. Prelucrarea culinară trebuie să fie minimă, simplă și rapidă. Evitați prăjelile, rântășurile, alimentele fierte timp îndelungat și pe cele conservate cu ajutorul substanțelor chimice.

Este cunoscut faptul că anumite persoane au predispoziții ereditare de a dezvolta anumite boli. Obezitatea este una dintre acestea. Persoanele obeze le întâlnim la tot pa-

sul, sunt tot mai numeroase cazurile în rândul tinerilor și al copiilor. E alarmant faptul că, de cele mai multe ori se dă vina pe

anumite disfuncții endocrine, cum ar fi hipotiroidia, și nu este recunoscut excesul alimentar și, mai cu seamă, alimentația complet nesănătoasă, bogată în carbohidrați (paste făinoase, pâine, cartofi, de cele mai multe ori asociate cu dulciuri și grăsimi animale).

Referitor la problema medicamentelor, trebuie să arăt că îngrijirea stării de sănătate implică medicamentele care trebuie să corespundă bolii, iar doza prescrisă de medic trebuie să fie respectată cu strictețe. Să nu uităm că majoritatea medicamentelor se filtrează prin ficat și că eliminarea lor din corp se face prin rinichi, aceste organe putând fi afectate foarte ușor. Excesul de medicamente poate provoca dezechilibre foarte greu sau uneori imposibil de restabilit. Produsele naturale din plante, legume sau fructe, sunt acceptate cu mult mai mare ușurință de către organismul uman, ele grăbind vindecarea și întărind sănătatea. Produsele naturale și cele de sinte-

ză (medicamentele) nu se exclud, nu se înlocuiesc unele pe altele, ci se completează.

Indiferent dacă aceste reguli au fost sau nu respectate cu strictețe, trec anii și, odată cu înaintarea în vârstă, organismul suferă și o serie de modificări normale, firești. Bătrânețea nu-i o boală. Fericit e cel ce ajunge la o vârstă frumoasă, respectabilă și poate privi în urmă cu drag.

Vârsta a III-a aduce cu sine o mulțime de avantaje: timp liber din belșug, posibilitatea de a te dedica unor cauze nobile, înțelepciune, o familie tot mai numeroasă în preajmă, copii, nepoți, amintiri depănate lângă cei dragi. Dar, scade puterea, auzul, vederea, se mișcă dinții și se pierde unul câte unul, digestia e mai încetă și greoaie, pielea e mai uscată și ridată, uscăciunea ochilor sau a gurii devin supărătoare, durerile osoase transformă pașii în blestem, nopțile par tot mai lungi și somnul fuge de pe pleoape. Nu e o boală, e doar bătrânețea. Și e firesc să fie așa? Se pare că da, și cu toate acestea, din fericire, medicina modernă găsește resurse pentru a da o nouă culoare acestei vârste.

În fiecare zi, oameni ajunși la vârsta pensionării, unii cu vechime în această postură, alții mai noi sau în așteptarea ei, trec pragul cabinetului în care lucrez. Așa a fost să fie

și, de 6 ani, zi de zi, stau de vorbă cu oameni care se plâng că nu mai aud bine, că nu înțeleg unele lucruri și că nu sunt înțeleși pe deplin.

Singurătatea la bătrânețe e una din cele mai mari probleme ale omului modern. Sentimentul de inutilitate, de expirare, de povară pentru alții, de neputință, de îndepărtare îi face pe mulți bătrâni să fugă spre excese și primul dintre acestea e televizorul urmat de alcool sau tutun. Unul dintre cele mai „de speriat” aspecte ale bătrâneții este singurătatea, iar dacă mai și asociem singurătatea cu neputința și cu boala, cu siguranță bătrânețea îi va speria pe cei mai mulți dintre oameni. Situația se pare că este mult mai dramatică la cei care au, copii, decât la cei care nu au și singurătatea este greu de dus în cele mai multe cazuri. Puțini „bătrâni” reușesc să se „debaraseze” de singurătate sau să o trăiască frumos. Se spune într-un studiu relativ recent că singurătatea la bătrânețe face la fel de rău ca fumatul a 15 țigări pe zi. La fel este cunoscut faptul că bătrânii singuri se izolează și mai tare și dacă nu ar trebui să se alimenteze nu ar ieși din casă mai deloc.

Bătrânețea poate fi o perioadă extraordinară, dacă luăm în calcul avantajele pe care le aduce cu sine: timpul liber, posibilitatea de a desfășura activi-

tăți plăcute, de a călători, de a rememora momente fericite și realizări, de a te dedica unor cauze dragi, inclusiv prin voluntariat. Este importantă acceptarea bătrâneții într-un mod natural, apoi încercarea de a găsi soluții, alternative și modalități de a depăși greutățile ce vin odată cu vârsta a treia.

Vârstnicii uită de singurătatea apăsătoare, trăiesc în prezent, își găsesc sau regăsesc „nepoți” sau „copii” cărora le oferă din înțelepciunea și afecțiunea lor. Se încarcă din vitalitatea și energia tinerilor lor prieteni, se simt utili și valorificați.

Bătrânețea este o provocare. Specialiștii spun că vârsta de 60 de ani este ideală pentru începutul unui anume antrenament psihic, unul în care ajungi să înveți să te simți bine cu tine însuși, să cultivi plăceri cărora până acum nu le-ai oferit multă atenție, precum contemplarea naturii, meditația, gustul pentru muzică. Este momentul în care îți oferi timp, o investiție care va fi sursa ta de energie pentru următorii ani, care îți va umple singurătatea și care te va menține activ, dacă nu fizic, cel puțin psihic, spiritual, sufletește.

A îmbătrâni frumos cred că este o artă, un exercițiu de acceptare, de împăcare cu sine însuși, cu trecutul, cu frustrările, de conservare a unui spirit liber, este momentul în care poți descoperi cu imensă bucurie că inima nu poate îmbătrâni.

Bătrânețea este un dar de care, din păcate, beneficiari nu sunt foarte mulți. Bătrânețea este o ocazie de a primi și a oferi în continuare ce ai mai bun în tine, de-a continua, chiar undeva la marginea vieții și a societății să fii tu însuși, conștient de valoarea ta ca om.

În concluzie: sănătatea este bunul cel mai de preț al omului și păstrarea ei depinde esențial de modul nostru de viață, de felul în care știm să o îngrijim. Sănătatea este bine să o păstrezi atunci când o ai, pentru că odată pierdută, uneori este foarte greu să o recâștigi. Ea poate fi neglijată, fie din necunoaștere, din superficialitate sau pentru că nu ne gândim la întreținerea ei.

**Să aveți cu toții multă,
multă sănătate
și să aveți grijă de ea!**

Doctor Carmen PRUNEA

N.R. Cu acest prilej, doamna doctor Prunea a oferit C.A.R.P. Bistrița o frumoasă plachetă din partea companiei RomSound.

Cum era și firesc, au urmat discuții aprinse pe marginea materialului care au scos în evidență ajutorul permanent al conducerii C.A.R.P. acordat pensionarilor pe linia păstrării sănătății membrilor săi, petrecerea plăcută a timpului, ajutorarea celor tineri.

MARIANA DRĂGESCU,

femeia pilot comandor

Ministerului Apărării Naționale “își exprimă profundul regret pentru trecerea în neființă, la 24 martie 2013, a comandorului în retragere Marie Ana Aurelia (Mariana) Drăgescu, pilot în “Escadrila Albă”. Pilotul de escadrilă sanitară românească din cel de-al Doilea Război Mondial a murit la vârsta de 100 de ani, pe care îi împlinise în septembrie 2012. A participat la cel de-al Doilea Război Mondial, Bătălia de la Odessa și Bătălia de la Stalingrad, cu numeroase decorații: Ordinul Steaua României,

Ordinul Virtutea Aeronautică, Ordinul Crucea Regina Maria și Ordinul Vulturul German.

Escadrila Albă a fost unitatea românească de avioane sanitare pilotate de femei în cel de-al Doilea Război Mondial. Escadrila purta însemnele Crucii Roșii și avea ca misiune evacuarea răniților de pe front. Primele aviatoare ale Escadrilei Albe au fost Mariana Drăgescu, Nadia Russo, Virginia Thomas, Irina Burnia și Marina Știrbei, acestea au pilotat avioane poloneze de tip RWD-13S și RWD-13.

Fică a unui ofițer și a unei

profesoare de muzică, este o fire sportivă și încă din adolescență practică înot, patinaj, schi, echitație, însă, este fascinată de avioane, pasiune care o determină să devină prima femeie pilot din România. Înainte de începerea celui de-al Doilea Război Mondial, are ocazia să o cunoască pe celebra parașutistă Smaranda Brăescu, de care o va lega o lungă și frumoasă prietenie. Până în 1938, după obținerea brevetului de pilot, lucrează la Aeroclubul Regal al României, prilej de a cunoaște unele dintre personalitățile aviației franceze. În

anul 1939 își cumpără un avion personal de tip Messerschmitt M 35 cu care zboară un an de zile, cu acesta participând la multe competiții. Acest avion a ars câțiva ani mai târziu, în anul 1944, într-un hangar de la Chitila, în urma unui bombardament american. În anul 1940, împreună cu Nadia Russo, aduc în țară de la Stuttgart două avioane de sport și școală de tip Klemm KI 35.

În anul 1941, când România intră în război, prima campanie la care a participat a fost cea de la Odessa, între 22 iunie și 6 noiembrie. Din escadrilă făceau parte aviatoarele Nadia Russo, Mariana Drăgescu și Virginia Thomas, precum și adj. șef. Av. Nicolae Popescu. La comanda escadrilei se afla lt. Av. Traian Demetrescu, căruia i s-au alăturat Av. Virginia Duțescu, infirmiera voluntară Ioana Grădinescu și agentul sanitar Gheorghe Ernest. Escadrila a fost mutată de mai multe ori pe aerodromurile de la Focșani, Tecuci și Tighina. Prin Înaltul Decret Regal din 27 septembrie a fost decorată cu Ordinul Virtutea Aeronautică cu Spade, clasa "Cruce de Aur" pentru transportarea răniților în Bătălia de la Odessa la Tiraspol.

Anul următor a participat la Bătălia de la Stalingrad,

Escadrila Albă fiind redenumită Escadrila 108 Transport Ușor, având baza la Kotelnikovo și Plodovitoe. Înaintea acestor evenimente, la 16 mai, a fost decorată cu Ordinul Vulturul German, clasa a III-a, pentru salvarea răniților germani. A apărut pe coperta revistei Hamburger Illustrierte, împreună cu colegile de escadrilă, iar publicația Berliner Zeitung Illustrierte, de multe ori abreviat BIZ, a făcut un fotoreportaj despre aviatoarele române, intitulat Frauen in Rumanien.

Deși avioanele Escadrilei Albe erau vopsite în alb și aveau o cruce roșie evidentă, acestea nu erau ferite de atacurile sovieticilor, care puteau

observa că erau avioane sanitare, nu erau înarmate, și erau însărcinate cu transportul răniților. Astfel, viața femeilor pilot era pusă în pericol zi de zi de atacurile sovieticilor. Misiunea femeilor pilot de salvare a fost adesea pusă într-o reală dificultate, acestea fiind obligate să aterizeze atunci când li se cerea, fiind amenințate cu mitralierea la sol, deși acest lucru nu era permis în război. Pe lângă această cruzime a sovieticilor, femeile pilot de război erau nevoite să îndure căldurile groaznice din timpul zilei și frigul insuportabil din timpul nopții, precum și hrana insuficientă, însă nimic din toate acestea nu le împiedica să-și

ducă misiunea la bun sfârșit.

Una dintre experiențele dificile ale Mariane Drăgescu se întâmpla pe când se întorcea cu un rănit. Din cauza unor probleme tehnice, aceasta a fost nevoită să aterizeze pe un câmp. Deși rănitul care se afla la bord îi tot spunea că nu vor avea nici o șansă de izbândă, aceasta nu și-a pierdut încrederea, rămânând calmă și căutând o soluție. Din fericire, sosirea unei trupe românești a reprezentat salvarea.

Cum nu toate faptele bune sunt răsplătite, după încheierea războiului, aceștia nu i s-a recunoscut apartenența la Armata Română, fiind considerată doar pilot civil și încadrată la aerobaza Aviației Civile de la Băneasa. A urmat anul 1946 când a efectuat zboruri cu scop medical, făcând cură de altitudine cu copii suferinzi de tuse convulsivă, apoi anii 1947 și 1948 când a efectuat transporturi de medicamente pentru combaterea epidemiei de tifos exantematic din Moldova. Tot în acea perioadă, mai exact pe 7 februarie 1948, Florica Bagdasar, ministrul Sănătății, i-a recunoscut activitatea și i-a repartizat un aparat Fieseler Storch.

În anul 1949, obține brevetul de instructor de zbor, urmând ca între anii 1950 și

1953 să fie instructor la Școala de pilotaj de la Ghimbav, coordonată de Comisia centrală a Aviației Sportive, care ținea de Aviația Civilă, unde a instruit sute de elevi. Din 1953 până în 1955 a fost oprită de la zbor, fiind inspector tehnic la Direcția Aviației Civile, ca în 1966 să fie retrasă din aviație, motivele fiind participarea la războiul antisovietic și originea nesănătoasă. Până în 1967 a lucrat ca dactilografă la Policlinica CFR "Ana Ipătescu" din București, după care a fost pensionată cu pensie minimă, ca urmare a vechimii incomplete.

În anul 1981, Marie Joseph de Beauregard înființează Federația Femeilor Pilot din Europa în Franța, cu scopul de a reuni Asociațiile Pilot din țările Europei. Cum în România nu se îndeplineau criteriile cerute, nu s-a înființat o astfel de asociație, Mariana Drăgescu fiind singura din blocul comunist cooptată ca membră a Asociației Internaționale a Fostelor Femei Pilot. Cu această ocazie a participat la numeroase reuniuni de la Zell am See (1981), Nottingham (1983), Baden-Baden (1984), Viena (1986), Avignon (1988), Portorož (1990), Alasio (1991), Lübeck (1992), Rochester (1993), Viena (1994) și Roma (1995). În anul 1983 a devenit membru-

pionier al Asociației Precursorilor și Vechilor Aviatori din Franța.

Dacă până în 1989 nu s-a bucurat de recunoaștere pentru meritele deosebite aduse țării în vreme de război, după încetarea comunismului, activitatea în aviație i-a fost recunoscută, fiind considerată ofițer al Armatei Române, cu gradul de locotenent (r). În 2003, a fost decorată cu Ordinul național Steaua României în grad de Cavaler, "pentru altruismul, curajul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă ca pilot al Escadrilei Albe în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, salvând viața a numeroși militari răniți".

În anul 2004, Studioul Cinematografic al Armatei Române, împreună cu regizorul Șerban Creangă au realizat filmul documentar despre "Escadrila Albă", având-o pe Mariana Drăgescu una dintre eroine.

Povestea ei a început în anul 1912, a continuat cu absolvirea Școlii de Pilotaj "Mircea Cantacuzino" în 1935, unde a încolțit ideea zborului, urmând visul său de a zbura la Escadrila Albă, pe care l-a servit cu pasiune. Drum liniștit spre aștri!

**Economist
Irina ANDREI**

Marta Trancu Rainer, doctorița reginelor României

In toamna anului 1875, pe data de 25 septembrie, la Târgu Frumos din județul Iași, s-a născut cea care avea să devină prima femeie chirurg din România. Ea provine dintr-o familie de armeni cu o stare materială bună. Ca și fratele ei, pune mare preț pe construirea carierei, fratele ei fiind politicianul Grigore Trancu – Iași. Anul 1849 a celebrat prima femeie care a devenit medic, doamna Elizabeth Blackwell, iar în anul 1877 pe doamna Maria Cuțarida Crătu-nescu în România. Oamenii nu au reacționat foarte bine la auzul veștii că vrea să devină medic, cu toate că nu era prima femeie. În ciuda scepticismului, ea nu se lasă bătută.

Viața a fost crudă cu Marta, aceasta rămânând fără tată la vârsta de 11 ani. S-a dedicat învățării și muncii cât a fost elevă la cursurile secundare de la Humpel din Iași, ca bursieră externă. După externatul secundar terminat în anul 1890, a urmat cursurile Institutului Liceal de Domnișoare din Iași, pe care l-a terminat în 1893. În același an se înscrie la Facultatea de Medicină din Iași și datorită rezultatelor me-

rituoase, obține bursa Fundației “Vasile Adamachi” a Academiei Române la sfârșitul primului an de studiu. A terminat Facultatea de Medicină în anul 1899, în aceeași promoție cu Constantin Botez și Leon Gherlter, venind la București cu intenția de a se specializa în anatomia patologică cu profesorul Babeș. S-a perfecționat în București și în mai multe instituții spitalicești și laboratoare din străinătate, în special Viena și Berlin, devenind un

specialist în chirurgia generală, dar și în ginecologie și obstetrică. La începutul anilor 1900 își deschide cabinet ginecologic, devenind cel mai popular medic printre paciente.

În perioada stagiului de la Spitalul Colțea îl cunoaște pe antropologul Francisc Iosif Rainer, creatorul școlii de anatomie și ctitorul antropologiei, căruia îi devine soție pe data de 7 februarie 1903. Ea a avut un rol important în evoluția profesională a reputatului

medic, formând o echipă timp de aproape o jumătate de secol. Anul 1904 a fost pentru familia Rainer unul plin de realizări. Marta a devenit prima femeie chirurg din România, fiind a treia din generația sa, și ocupă un post la spitalul Colentina. Tot în același an se naște primul și unicul copil al Martei și a lui Francisc, Sofia, alintată "Soficel".

În timpul Primului Război Mondial, aceasta este mobilizată cu gradul de maior și conduce trei spitale militare, demonstrând un curaj foarte mare, dar și o mare vocație pentru profesie. Marta salvează sute de soldați răniți prin operații chirurgicale dificile, și, în același timp, demonstrează că poate fi și o bună conducătoare de spital. Numită în fruntea celor trei spitale Colțea, Spitalul de Chirurgie instalat în Palatul Regal, cât și a Spitalului Școlii de Păduri și Șosele, a câștigat admirația Reginei Maria față de dragostea și priceperea cu care își trata pacienții, aceasta cerând să fie operată de Marta în urma unei infecții la o rană de la mână. După război, își reia activitatea ca medic chirurg și ginecolog, în cabinetul ei particular. Ca un omagiu adus muncii depuse pe timpul Războiului Mondial primește o statueta din bronz intitulată "Triumful", însoțită de

următoarele cuvinte:

"Respectuos vă rugăm cu acest prilej a primi micul bronz care simbolizează Triumful ce ați purtat asupra morții și suferinții".

Toată perioada petrecută pe front este redată într-o carte cu foarte multe ilustrate, dedicată tuturor răniților îngrijiți de ea sub numele "Compte rendu des operation de chirurgie de guerre", apărută în 1918. Cartea este o expunere a metodelor și rezultatelor aplicate în peste 800 de cazuri de chirurgie. Este decorată cu cele mai înalte ordine, printre care și cel de la 18 februarie 1919, Ordinul "Regina Maria" clasa I-a, semnat de regele Ferdinand și de ministrul Văitoianu. Textul spune așa: "Dorind a răsplăti meritele doamnei doctor Trancu Rainer Marta pentru devotamentul deosebit cu care a îngrijit răniții la Palatul Regal și la spitalul Colțea, a operat și a pansat mulți răniți, dovedind o pricepere și o putere de muncă neîntrecută". În anul 1935, a fost aleasă membră a Academiei de Medicină din România pentru

Soții Rainer în grădina casei lor din București

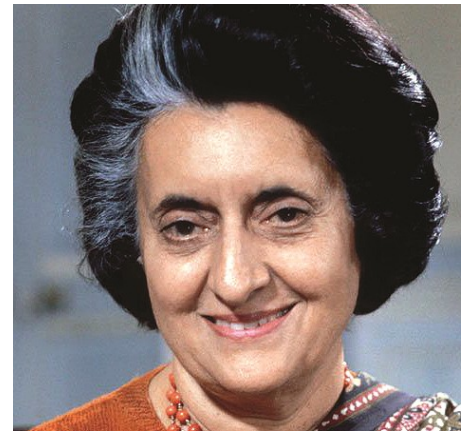
activitatea sa științifică și practică, și membru de onoare al Societății de Biologie din București. A ținut un jurnal în care își însemna gândurile și trăirile sale, și care, ulterior, a văzut lumina tiparului într-un volum intitulat "File de Jurnal".

Printre pacientele sale au fost regina Maria și regina-mamă Elena, precum și principesele Ileana și Mărioara, aceasta din urmă devenind regină a Iugoslaviei. În anul 1950 a murit singură în mansarda propriei case unde a fost totată forțat de comuniști după numeroasele persecutări și după ce i-au confiscat casa.

Începutul de secol XX s-a putut lăuda cu câteva femei medic de succes care au schimbat pentru totdeauna istoria medicinei, fiind adevărate promotoare ale medicinei moderne de care ne bucurăm cu toții astăzi.

**Economist
Ileana MATEI**

Indira Gandhi, carieră într-o lume a bărbaților

Născută la 19 noiembrie 1917, este fiică a primului ministru al Indiei, Jawaharlal Nehru, al patrulea prim-ministru al Indiei și o figură centrală a Congresului Național Indian. Gandhi a fost o figură politică importantă care a deținut funcția de prim-ministru pentru trei mandate consecutiv, în perioada 1966-1977, apoi din anul 1980, până la asasinarea sa în 1984. Este singura femeie care deține această funcție și al doilea prim-ministru al Indiei pe o perioadă așa de lungă. Ea se numără printre primele femei care s-au remarcat în politică, aceasta provenind dintr-o familie de vază a Indiei, tatăl său fiind independent.

De asemenea, este mama lui Rajin Gandhi, prim-ministru al Indiei între anii 1984-1989. Membră a unei familii care a jucat un rol important în independența Indiei, Indira a fost o fire rebelă, fiind implicată în lupta pentru obținerea independenței. Bunicul ei era un avocat celebru, iar tatăl, care avea și el pregătirea unui avocat, a fost fondatorul și liderul Mișcării de Independență a Indiei, alături de Mahatma Gandhi. Un lucru neașteptat i se întâmplă la vârsta de 17 ani când mama ei pierde învinsă de

tuberculoză. Crescând în grija mamei, Gandhi a dezvoltat instincte de protecție puternice și o personalitate singuratică. Gandhi a creat mișcarea Vanara Sena pentru tinerele fete și băieți, care a jucat un rol mic, dar semnificativ, în Mișcarea de Independență Indiană, organizând proteste și marșuri. La începutul anului 1930 a circulat zvonul că ar fi scos din casa tatălui său un document important care conținea planuri pentru o inițiativă revoluționară majoră.

Pleacă la studii în Europa continentală și Anglia. În timpul șederii ei în Anglia îl întâlnește pe Feroze Gandhi, un tânăr activist, cu care se și căsătorește în anul 1942. Spre nemulțumirea tatălui ei, Feroze aparținea comunității perșilor, și nu celei hinduse, nefiind frecvent întâlnite în acea perioadă căsătoriile mixte. În anul 1944 devine mama unui băiețel pe care îl numesc Rajiv, iar doi ani mai târziu vine pe lume cel de-al doilea băiat.

În anul 1947, Indira Gandhi este implicată în organizarea de tabere pentru refugiați, victime ale conflictului statului indian cu Pakistanul. Întreaga familie se stabilește la Allahabad, unde Feroze lucrează ca jurnalist la un ziar al Partidului Congresului.

Tot în anul 1947, tatăl ei primește funcția de premier, motiv pentru care se mută în New Dehli împreună cu copiii, creând o ruptură în căsnicie. Odată cu mutarea sa devine un ajutor de nădejde pentru tatăl său, preluând funcția de secretară și apoi devenind mâna lui dreaptă.

În anul 1952, când primele alegeri generale se apropiau, Gandhi s-a ocupat de campaniile tatălui și ale soțului ei, care contestau dreptul de participare al lui Rae Bareilly. Feroze a fost ales, în ciuda neînțelegerii cu Nehru pe care nu l-a consultat privind alegerea sa de a candida. El și-a câștigat repede reputația de luptător împotriva corupției politice producând un scandal major în industria naționalizată a asigurărilor, din care Ministrul de Finanțe a trebuit să demisioneze. În urma tensiunilor, Gandhi s-a despărțit de soțul său, urmând ca în 1957, când Feroze a făcut infarct, să se apropie din nou. Familia s-a reunit pentru a ajuta pe Feroze să-și revină, însă acesta, trei ani mai târziu, pe 8 septembrie 1960, când

era într-o vizită în străinătate alături de Nehru, a murit.

Ascensiunea ei între anii 1959 și 1964 a fost marcată de alegerea ca Președinte al Congresului Național Indian, urmând ca la îndemnul lui Lal Bahadur Shastri de a participa la alegeri, să fie numită Ministru al Informației. Față de îndatoririle zilnice de ministru, nu dădea dovadă de interes, dar era capabilă să-și construiască o imagine politică prin intermediul mass-mediei.

Ca prim-ministru, Gandhi a devenit cunoscută pentru cruzimea ei politică, a mers la război cu Pakistanul în sprijinul mișcării de independență. În 1965, când a izbucnit Războiul Indo-Pakistanez, era în vacanță, în regiunea de graniță Srinagar.

Ca premier, Indira Gandhi a fost implicată în găsirea unor soluții pentru o problemă majoră, procurarea hranei. În perioada mandatului ei au fost organizate două programe, “Revoluția Verde” ce urmărea creșterea producției de grâu, bumbac și orez, și “Revoluția Albă” care consta în sporirea producției de lapte. Aceste măsuri au permis ca India să devină o țară exportatoare de alimente, iar industrializarea Indiei a fost unul dintre realizările importante ale premierului.

Această perioadă de prosperitate îi aduce Indirei Gandhi câștigarea alegerilor naționale. În anul 1972, este acuzată de încălcarea legii alegerilor. În a-

Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al R.S.R., într-o vizită oficială în India. Vizită protocolară la Indira Gandhi din 13 octombrie 1969

părarea ei, în India, s-a declarat o situație de criză unde premierul a luat măsuri drastice, făcând abuz de putere.

Anii care au urmat au fost presărați cu multe întâmplări. În timpul războiului din 1971 cu Pakistanul de Est (Bangladeshul de azi), SUA și-a trimis flota a 7-a în Golful Bengalului ca avertizare pentru India; India și URSS semnează Tratatul Prieteniei și a Cooperării Reciproce, iar sprijinul militar și politic rezultat a contribuit substanțial la victoria Indiei. Anul 1974 a fost pentru India un real succes cu testul nuclear subteran, codul neoficial fiind “Zâmbitorul Buddha”. Aproape de satul părăsit din Pokhran în Rajasthan, testul a fost descris “în scopuri pașnice”. În perioada anilor 1975-1977 a decretat stare de urgență, perioadă în care a condus prin decret și a făcut modificări de durată la constituirea Indiei.

În anul 1980, după o perioadă de procese și arest, se în-

toarce la putere. Nici nu trec bine cinci luni de la începerea celui de-al treilea mandat, și fiul cel mic moare în urma unui accident de avion. Apoi, în 1984, sub numele de “Operațiunea Albastră” (Operațiunea Blue Star) armata a avut misiunea de a captura grupul unui tânăr care asediase Templul de Aur din Amritsar.

Două dintre gărzile ei de corp Satwant Singh și Beant Singh, pe data de 31 octombrie 1984 au împușcat-o în grădina locuinței din New Delhi. Moare în drum spre spital, în mașina sa oficială și este declarată moartă câteva ore mai târziu, iar poziția de prim-ministru este ocupată de fiul ei mai mare.

Indira Gandhi este prima femeie prim-ministru din India care este privită în același timp cu admirație și dispreț, depășindu-și condiția simplă de femeie indiană, impunându-se ca un conducător puternic al Indiei.

**Economist
Ileana MATEI**

Furnizorii de servicii de îngrijiri medicale și socio-medicale la domiciliu pentru persoanele vârstnice

In România, serviciile sociale nu au suficiente resurse financiare, iar sistemul de furnizare a serviciilor de îngrijire este slab dezvoltat. Asistența socială actuală ar putea fi definită doar ca o formă de îngrijire instituțională și psihiatrică pe termen lung. Mai mult, tipurile de îngrijire a sănătății sunt încă asigurate în cadrul spitalelor, iar 30-40% dintre cazurile care necesită îngrijire intensivă în spitale sunt cazurile sociale ale persoanelor vârstnice – ceea ce reprezintă o modalitate mai redusă de îngrijire din punct de vedere al raportului cost-eficiență. Cererea de asisten-

ță socială și îngrijire la domiciliu în cadrul comunității este foarte mare deoarece oamenii preferă să rămână acasă, în familie.

Harta nevoilor de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice este într-o continuă extindere și direct influențată de un complex de factori economici, sociali, infrastructura și dezvoltarea sistemului de asistență socială. Efectele acestor factori se traduc printr-o aplicare efectivă și eficientă atât la nivel local și comunitar, cât și la nivel de sistem de furnizare a serviciilor prin instituții.

În România, îngrijirea per-

soanelor vârstnice este în principal, o formă de îngrijire informală de bază cu diferențe importante în zonele rurale și urbane. Statisticile arată faptul că un procent majoritar al românilor sunt de părere că tinerii ar trebui să-și asume responsabilitatea pentru îngrijirea părinților (89%), să le ofere sprijin financiar când aceștia se confruntă cu dificultăți materiale (82,5%) și să locuiască împreună, atunci când aceștia nu pot avea grijă de ei înșiși (71,1 %).

Potrivit datelor Raportului "Serviciile sociale în România – Rolul actorilor economiei sociale" (2013), în anul 2011,

sectorul privat a acoperit aproximativ 74% din numărul beneficiarilor de servicii de îngrijire la domiciliu. În acest sens, este evident faptul că statul nu acoperă nevoile de bază ale persoanelor vârstnice.

Odată cu înaintarea în vârstă, majoritatea adulților preferă să rămână în gospodăriile proprii cât mai mult timp posibil, aproape eliminând opțiunea de deplasare într-o unitate de îngrijire pe termen lung. Acest lucru poate fi o alegere potrivită pentru o persoană vârstnică dacă necesită doar asistență minoră pentru realizarea activităților de zi cu zi și se bucură de suportul și vecinătatea membrilor familiei, și a membrilor comunității. Aceste orientări parcurg gama de servicii de îngrijire la domiciliu disponibile pentru a susține menținerea unui nivel de independență.

Unitățile acreditate acordă la domiciliul persoanei vârstnice asistate servicii de îngrijire medicală sau servicii de îngrijire socio-medicală.

Este important să înțelegem diferența dintre serviciile de îngrijire medicală la domiciliu și serviciile de îngrijire socio-medicală la domiciliu. Deși sună la fel, serviciile de îngrijire medicală la domiciliu sunt orientate, după cum se și definesc, mai mult spre medical. Aceste servicii sunt furnizate de asociații și fundații, precum și alte organisme autorizate conform legislației în vigoare.

Serviciile de îngrijire a sănătății la domiciliu, de obicei, implică asigurarea suportului necesar persoanelor vârstnice în vederea recuperării medicale în urma unei afecțiuni sau a unui accident și se asigură persoanelor vârstnice în baza unui contract și a unor tarife stabilite și negociate.

De cealaltă parte, serviciile de îngrijire socio-medicală la domiciliu includ: servicii de bază și de suport, servicii de reamenajare a mediului ambiental, activități de tratament și de îngrijire. Serviciile de bază și de suport presupun asigurarea unui suport persoanelor vârstnice în realizarea activităților din viața de zi cu zi, precum igiena personală, îmbrăcarea, și hrănirea, activități de consiliere socială și psihologică. De asemenea, pot include suport pentru gătit, menaj și monitorizarea regimului și a tratamentelor medicamentoase pe baza de prescripție medicală.

Serviciile de îngrijire la domiciliu se stabilesc în baza unei evaluări complexe a statusului funcțional (activități de bază ale vieții de zi cu zi, activități instrumentale), senzorial și psihoafectiv al persoanei vârstnice. Această evaluare se realizează prin grila națională de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice aprobată prin Hotărârea nr. 886 din 5 octombrie 2000. Rezultatele evaluării se notează în fișa de evaluare și stabilesc

gradul de dependență al persoanei vârstnice evaluate.

Orice furnizor de servicii sociale acreditat care derulează activități de îngrijire la domiciliu trebuie să respecte anumite standarde minime specifice de calitate, în conformitate cu legislația în vigoare. Unitățile de îngrijire la domiciliu înființate de un furnizor de servicii sociale se organizează și funcționează prin regulamente proprii și manual de proceduri. Întocmirea procedurilor pentru furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu se realizează în baza standardelor prevăzute în Ordinul nr. 246 din 2006 privind aprobarea Standardelor minime specifice de calitate pentru serviciile de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice și pentru centrele rezidențiale pentru persoanele vârstnice.

Unitățile acreditate acordă următoarele servicii de îngrijire și asistență la domiciliu, potrivit Hotărârii Nr. 1007 din 1 septembrie 2005:

- Asistență medicală și îngrijire;
- Suport emoțional și, după caz, consiliere psihologică;
- Asistență paleativă;
- Menaj la domiciliu;
- Transport.

Personalul specializat, implicat în activitățile de furnizare a serviciilor din cadrul

acestor unități se compune din: asistent social, îngrijitor la domiciliu, asistent pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, asistent medical, psiholog și personal administrativ.

Pentru unitățile, respectiv centrele care derulează activități de îngrijire la domiciliu, procedurile cuprinse în manual se vor elabora după cum urmează:

- **PROCEDURA - ORGANIZARE ȘI ADMINISTRARE**, respectând standardele privind: *Cadrul de organizare și funcționare; Personal de conducere; Planificare-dezvoltare; Evaluare și control; Comunicare internă și externă; Înregistrarea și arhivarea datelor;*
- **PROCEDURA - RESURSE UMANE**, respectând standardele privind: *Structura și calificarea personalului; Selecția, angajarea și promovarea personalului; For-*

mare profesională;

- **PROCEDURA - ACCESAREA SERVICIILOR**, respectând standardele privind: *Informare; Admitere; Sistarea serviciilor;*
- **PROCEDURA - ACORDAREA SERVICIILOR**, respectând standardele privind: *Evaluare; Stabilirea și planificarea serviciilor; Îngrijirea personală; Supravegherea și menținerea sănătății; Recuperare; Integrare socială și participare;*
- **PROCEDURA - DREPTURI**, respectând standardul privind: *Drepturile beneficiarilor;*
- **PROCEDURA - ETICĂ ȘI PROTECȚIE**, respectând standardele privind: *Protecție împotriva abuzurilor și neglijării; Etica; Reclamații.*

Furnizorii de servicii medicale la domiciliu și managerii în domeniul serviciilor sociale

contestă unele reglementări legale și sunt mai exigenți cu privire la cerințele de furnizare de servicii sociale și de sănătate. În timp ce necesitatea de a asigura calitatea de îngrijire este general recunoscută, procedurile sunt adesea elaborate fără implicarea practicienilor și fără oportunități de formare, și ele sunt percepute ca fiind prea birocratice.

Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor sunt structuri organizaționale care dezvoltă, în general, prin activitățile lor, forme de servicii sociale pentru persoanele vârstnice. Dezvoltarea acestor organizații și ca furnizor de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice reprezintă un potențial considerabil în consolidarea statutului de partener stabil pentru alte organizații neguvernamentale și autorități publice. Acreditarea și implementarea acestor servicii de către C.A.R.P.-uri ar conduce la diminuarea, respectiv soluționarea cererilor și implicit, o acoperire eficientă a hărții nevoilor socio-medicele a grupului vulnerabil reprezentat de persoanele vârstnice. În acest sens, C.A.R.P.-urile dispun de expertiza necesară pentru asigurarea cadrului optim și furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice.

**Asistent social
Milena TOMESCU**

Oare știm să ne ferim de țepe?!

Sunt membru la o casă de ajutor reciproc a pensionarilor, dar primesc în cutia poștală sau deseori pe stradă pliante și flyere cu oferte care mi se par foarte tentante.

De curând, am primit o astfel de ofertă pentru vârstnici în care erau incluse și zece premii săptămânale de câte 1.500 de lei. Documentele solicitate sunt foarte puține, doar două, banii îi primești la domiciliu în 48 de ore, ratele lunare sunt fixe, fără garanți sau garanții.

Această parte a ofertei este deosebit de tentantă, dar, citind în continuare, constat cu surprindere că rata dobânzii fixe este de 40,9%, dobânda anuală efectivă este de 95,7%, având în ea inclus comisionul de administrare și cel de analiză de dosar.

În afara acestora, mai trebuie să plătesc comisionul unic pentru serviciul opțional de gestionare la domiciliu care este de 711,45 de lei pentru împrumutul de 1.500 de lei, la care se adaugă valoarea totală de plată și va fi inclus în mod egal în ratele săptămânale.

Fac calculul, nu îmi vine să cred ce obligații am, nu le-aș putea îndeplini și mă gândesc la cei acceptați cu venituri de 300 de lei, cum se vor descurca. Abandonez ideea.

Primesc o altă ofertă, de la o altă instituție financiară nebancaară, studiez exemplul oferit pe NET pentru un împrumut de

1.000 de lei, încep să mă felicit că știu să lucrez cât de cât pe calculator și văd că dobânda fixă este de 9%, iar comisionul lunar de administrare este de 4,4%. Fac calculul, împreună cu soția luăm două împrumuturi, le plătim în 10 rate lunare, dar facem un sejur la mare. Deci, citind mai departe, văd că dobânda anuală efectivă este de 83,09% și gândul meu de a merge la mare dispare.

Renunț la îndemnul de a-i contacta și chiar de a mai pune o întrebare.

Ideea de a face un credit de nevoi personale destinat vârstnicilor nu a dispărut, și, într-o zi, când cineva în zona pieței agroalimentare de cartier împărțea fluturași, am luat unul, am văzut că sunt variante de rambursare săptămânale, bilunare sau lunare și eram convins că am în față ceea ce am dorit. Eram bucuros că în 24 de ore vin la mine, documentele solicitate, erau puține. Oricum, din cauza vârstei, pentru un credit la bancă nu mă calificam. Tare mă enervează acest termen, pe care îl folosesc cu importanță ofiterii de credite de la unele bănci.

Dar, să revin la ideea mea. Schimb "ochelarii de distanță" cu "ochelarii de citit" și încerc să deslușesc ce era scris cu litere mici-mici, DAE – 1,235% și DFA 265%. Celelalte detalii nu mă mai interesează. Simt că ochii mi se încețoșează, începe să vină amețeala. Oare ce om dis-

perat ar dori să facă un asemenea împrumut?

Acum, pentru că vroiam să văd din nou marea și pentru a nu-mi strica micile economii, doream un împrumut rapid, adus acasă. Dar, după, ce am calculat obligațiile pe care le voi avea, m-am hotărât: înapoi la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor. Nu are ea o denumire pompoasă, nu folosește neologisme, în contractele model, se spune tot împrumut, nu credit, avem carnete de membru și nu carduri, dar cel puțin lucrurile sunt clare și dobânzile sunt mici.

Să spun drept, voiam și eu să intru în rândul celor care "fac credite pentru nevoi personale" și au carduri de nu le mai știu numărul. Am și eu un card de pensie, am mai primit de la Cora, Altex, Carrefour, Metro, dar nu sunt "în trend".

Sunt printre cei care au citit întotdeauna un document de la un capăt la altul, un prospect al unui medicament în întregime și mă întreb de ce, acum la pensie, când am mai mult timp la dispoziție am tendința de a mă grăbi.

Cred că așa ajungem toți să luăm țepe. Feriți-vă de țepe oameni buni!

Să nu vă fie rușine că faceți împrumuturi la C.A.R.P.-uri și nu de la o instituție financiară bancară sau nebancaară cu o denumire străină pe care abia o pronunțăm.

**Pensionar
George RĂDEȘTEANU**

Inspectorul de daune

Ghinion! Ești sunat la serviciu că, ghinion, chiar astăzi când ai lăsat autoturismul pe locul de parcare, în fața blocului, dintr-o coliziune a fost avariata.

Te învoiești, pleci repede, ajungi la fața locului, întrebi unde este vinovatul.

Ghinion! Tocmai a plecat cu salvarea, deoarece fusese lovit la cap. Afli totuși că, din coliziunea a două mașini, într-o intersecție cu indicatoare, dar acoperite de frunzele copacilor, cu limitatoare de viteză, dar smulse între timp, cu marcaje pentru pietoni, dar șterse, de câteva ori pe an se produc accidente de circulație cu vătămări corporale.

Vrei să vorbești, din nou, cu gardianul care dădea relații tuturor, dar dispăruse.

Ghinion! Te îndrepti spre agentul de circulație care, abia scăpat dintr-un grup de privitori, merge spre autoturismul poliției și îți spune cu

regret că el este de la Poliția Locală, iar de caz se va ocupa Brigada de Poliție Rutieră a Capitalei care și sosește. Se fac măsurători și te anunță că diseară, după ora 19.00, vei primi o adeverință de introducere a mașinii în reparație.

Cu adeverința în mână, cu adresa către asigurator, agentul te trimite direct în service-ul pe care-l dorești.

Ghinion! Regula nu s-a schimbat. Asiguratorul nu are reprezentant la service. Mergi la sediul asiguratorului pentru a intra pe mâna constatatorului de daune.

Iar ghinion! Call center-ul te planifică peste patru zile, sâmbătă, dialoghezi, obții ziua de joi și, culmea, ești mulțumit. Ai pierdut două zile, vii joi, sperii să scapi repede, dar...

Ghinion! Nu ai văzut accidentul, ești victimă colaterală, dar trebuie să faci schema, apoi să justifici cum au apărut avariile, de ce ai atât de puțini kilometri la bord și atunci când crezi că ai convins inspectorul de daune...

Ghinion! Zice da, dar în final scrie ce vrea. Te lasă cu lampa de iluminare a numărului să o plătești, deși a fost

făcută bucăți, lampa de lumini spate stânga fisurată, că doar ți-a schimbat-o pe dreapta care e spartă și se termină constatarea.

Îți dă lista cu service-urile agreeate, te îndreaptă elegant spre unul pe care-l avea în minte și fugi acolo, convins că ai o șansă, dar...

Ghinion! Nu te primește în reparație, pentru că nu are confirmarea de la firma de asigurări, dar cu chiu cu vai, îți face recunoașterea, mai găsește câteva daune, după ce înlătură bara de protecție, apoi va comunica asiguratorului, va aștepta confirmarea sau o nouă inspecție/recunoaștere, vei primi telefon și vei aduce, în altă zi mașina în service. Nu mai ai răbdare, mai trec trei zile, dai telefon, ești acceptat, dar iar...

Ghinion! Nu au autoturism

să-ți dea la schimb, pe perioada reparației, ai mai pierdut jumătate de zi. Faci calculul că mai vii o dată să vezi stadiul reparației, mai dai telefoane, ți se promite că vineri este gata, dar să știi că este vară, concediu și... iar.

Ghinion! Dai vineri telefon, ți se promite că sâmbătă e gata, nu mai ai curajul să insiști, te mulțumești să o iei luni, deoarece vecinul îți arată autoturismul lui cu lacul exfoliat, reparat la același service auto.

Ai pierdut patru zile din concediul de odihnă și costul biletelor pe care le-ai comandat pe internet, dar ești mulțumit că mai prinzi câteva zile de soare și speri să elimini stresul acumulat cu reparatul autoturismului, căzut pentru a patra oară în șapte ani, victimă colaterală a acci-

dentelor din aceeași intersecție, în care...

Îți propui să schimbi locul de parcare, pe care îl plătești la ADP, dar constăți cu stupeoare că același ADP a vândut locuri de parcare, țineți-vă bine, pe trecerea de pietoni și sunt bine marcate.

Nu poți uita încurajarea mecanicului de la service care îți spune că media de ajungere a autoturismelor în reparație este de 18 luni, iar tu ai o medie de aproape 22 luni și trebuie să fii mulțumit. Încerci să ripostezi că autoturismul tău era parcat de fiecare dată, și el îți explică senin că, dacă circulai, erai "pe medie".

Îți spune, cu un aer de bun cunoscător, că ai scăpat ieftin și în 15 zile ai avut autoturismul reparat, că alții au avut ghinion, din lipsă de piese de import, nu ca la tine unde în 48 de ore au venit, tocmai din Germania.

Dintr-o dată, te liniștești constatând, cu tristețe, că ghinionul tău este aproape de medie. Dar, cu cele cinci jumătăți de zi în care ai fost nevoit să pleci de la serviciu cum rămâne?

Întâmplarea este reală și nu este singulară.

**Pensionar
George RĂDEȘTEANU**

Tulburări de memorie la vârstnic

Memoria este un proces psihic ce constă în înmagazinarea, recunoașterea și reproducerea întâmplărilor, sentimentelor, senzațiilor, cunoștințelor din trecut.

Pierderea memoriei (sau amnezia) se referă la imposibilitatea de reamintire a evenimentelor din trecut și a informațiilor acumulate în timp.

Procesul de îmbătrânire este însoțit, în mod normal, de o diminuare a capacității de reținere și învățare de noi informații, dar pierderile însemnate de memorie nu pot fi atribuite doar senectuții. Poate fi vorba în aceste cazuri de boli care trebuie depistate și tratate la timp. Afecțiunile care pot duce la pierderea memoriei sunt numeroase: accidente vasculare cerebrale (AVC), tumori cerebrale, boli neurodegenerative: ateroscleroza cerebrală, demența, boala Parkinson, depresie, alcoolism cronic, etc.

Este necesar ca atunci când apar tulburări de memorie observate de vârstnicul în cauză sau de cei apropiați să se prezinte la medicul specialist (neurolog, psihiatru sau geriatru), pentru a efectua o evaluare completă și corectă. Se poate astfel stabili prin teste specifice (analize de laborator, computer tomograf – CT, rezonanță magnetică nu-

cleară – RMN, teste de memorie) dacă este vorba de modificări din cadrul procesului de înaintare în vârstă sau un deficit cognitiv ușor ce poate evolua spre forma extremă: demența.

Metodele de tratament depind de cauzele care au dus la tulburările de memorie:

- în cazul depresiei și anxietății severe e necesar tratament psihiatric și psihoterapeutic;
- în cazul leziunilor cerebrale organice, ireversibile (AVC, demențe vasculare), tratamentul este mult mai dificil, urmărindu-se prevenirea accentuării deficitului de memorie.

Cele mai frecvente simptome ale bolii Alzheimer sau demenței sunt:

- pierderea memoriei, în special a celei de scurtă durată (persoana nu își amintește întâmplări foarte recente, dar le evocă frecvent pe cele din trecut);
- probleme de limbaj: uită cuvinte simple sau le înlocuiește cu cuvinte neobișnuite;
- dificultăți în realizarea sarcinilor obișnuite, cotidiene (de exemplu prepararea hranei, ordinea în care îmbracă hainele).
- discernământ scăzut: se

îmbracă nepotrivit cu temperatura de afară, nu poate urmări o conversație);

- rătăcește în mod frecvent lucruri;
- dezorientare în timp și spațiu: nu pot preciza data, anul în care ne aflăm, se pierd în locuri familiare (strada pe care locuiesc, în cartier), uită cum au ajuns într-un loc și nu mai știu să se întoarcă acasă.
- modificări ale dispoziției sau de comportament: poate fi mult prea emotiv în raport cu situația sau, dimpotrivă, lipsit de emoții;
- pierderea inițiativei: nu mai îndeplinește activitățile curente în gospodărie, doarme mai mult, pierde interesul pentru activități recreative, stă ore în șir la televizor;
- schimbări de personalitate: poate deveni suspicios, iritabil, apatic sau agitat, modificări greu de înțeles pentru cei apropiați.

Un test orientativ poate fi făcut de către cei care trăiesc alături de o persoană care prezintă tulburări de memorie, dar diagnosticul cert și tratamentul sunt stabilite exclusiv de medicul specialist după examinarea persoanei în cauză.

1. Persoana apropiată are pierderi de memorie?

DA 1 NU 0

2. Dacă da, memoria ei / lui s-a înrăutățit în ultima perioadă, spre deosebire de acum câțiva ani?

DA 1 NU 0

3. Spune în fiecare zi aceeași poveste, întrebă zilnic același lucru sau repetă obsesiv un detaliu?

DA 2 NU 0

4. Persoana apropiată uită de întâlniri sau de diferitele programări pe care le are ?

DA 1 NU 0

5. Pune obiectele în locuri greșite mai mult de o dată pe lună ?

DA 1 NU 0

6. Îi suspectează pe ceilalți membri ai familiei sau apropiați de furtul lucrurilor pe care nu le găsește?

DA 1 NU 0

7. Persoana apropiată are frecvent probleme în a-și aminti în ce zi este? Verifică de mai multe ori pe zi data curentă ?

DA 2 NU 0

8. Devine dezorientat în locuri nefamiliare?

DA 1 NU 0

9. Devine mai confuz când nu este acasă sau când călătorește?

DA 1 NU 0

10. Are probleme în a folosi banii, de exemplu atunci când trebuie să calculeze restul?

DA 1 NU 0

11. Întâmpină dificultăți atunci când vine vorba de plata facturilor sau de a ține contabilitatea casei?

DA 2 NU 0

12. Uită când trebuie să își ia medicamentele sau nu își mai aduce aminte unde le-a pus?

DA 1 NU 0

13. Întâmpină dificultăți în ale șofatului? Ești îngrijorat în privința abilităților sale de șofat?

DA 1 NU 0

14. Are probleme atunci când trebuie să folosească aragazul, telefonul, cuptorul cu microunde sau telecomanda?

DA 1 NU 0

15. Întâmpină dificultăți atunci când trebuie să facă mici reparații prin casă?

DA 1 NU 0

16. A renunțat sau a diminuat considerabil timpul acordat activităților recreative sau orice alt fel de exerciții fizice?

DA 1 NU 0

17. Se rătăcește în locuri familiare, cum ar fi propriul cartier?

DA 2 NU 0

18. Începe să-și piardă simțul orientării?

DA 1 NU 0

19. Întâmpină dificultăți în a-și găsi alte cuvinte în afara de nume proprii?

DA 1 NU 0

20. Confundă numele membrilor familiei sau ale prietenilor?

DA 2 NU 0

21. Îi este greu să recunoască fețele familiare?

DA 2 NU 0

Acum adună fiecare punct obținut. După ce ai obținut rezultatul caută limita de puncte unde se încadrează persoana apropiată.

REZULTATE

- Dacă ai obținut între 0 și 4 puncte nu trebuie să îți faci griji. Pierderile de memorie cu care se confruntă persoana apropiată sunt unele obișnuite, în niciun caz nu reprezintă niciun semn al vreunei boli degenerative;
- Dacă ai obținut între 5 și 14 puncte trebuie să știi că pierderile relativ dese de memorie pot reprezenta o avertizare a unui început de Alzheimer, motiv pentru care este recomandat să vă duceți persoana apropiată la un medic specialist, pentru a primi un diagnostic 100% sigur. Această boală depistată în faze incipiente poate fi ținută sub control;
- Dacă ai obținut peste 15 puncte trebuie să știi

că persoana apropiată poate suferi de Alzheimer. Numai un medic poate spune cât de avansată este afecțiunea, dar un astfel de rezultat este, de regulă, obținut atunci când este vorba de o persoană care suferă de o formă avansată de demență.

**Dr. Laura Eleni
NEDELESCU**
Medic specialist
geriatrie
și gerontologie

Locurile neexplorate ale României

Căutând locuri minunate și neexplorate încă, sau locuri unde îți dorești să revii, nu am putut omite un eveniment minunat din Maramureș, banal în zilele noastre, călătoria cu trenul. Ce poate fi mai minunat decât să mergi prin inima munților cu Mocănița, să explorezi văile sălbatice încărcate cu verdețură pe unde numai tăietorii de lemne merg. Dacă veți ajunge prin Vișeu de Sus, nu ratați aventura vieții, călătoria pe ultima cale ferată forestieră funcțională cu locomotiva cu aburi din Europa.

Vasile Man a scos-o din anonimat încă din anul 1906 când a denumit-o într-o carte "Elveția Maramureșului". Oamenilor le-a plăcut atât de mult această denumire, încât, atunci când repara Mocănița, au botezat-o simplu "Elveția". Cum de atunci au mai fost reparate cu diverse ocazii și alte Mocănițe, acestea au purtat nume de ibovnice ca Măriuța, Cristina, fiind scrise cu litere aurite sau roșii pe partea din față a locomotivelor.

A fost construită doar pentru transportul de lemne după Primul Război Mondial și este folosită și astăzi pentru a transporta turiștii. Linia a fost construită în anul 1933, oamenii din

Prin inima munților cu Mocănița

Popas pentru alimentarea cu apă a Mocăniței

Vișeu au de lucru pe această linie de mai multe generații, iar locomotiva cu aburi a reprezentat mijlocul lor de deplasare până la pădure și înapoi, acasă, pe timp de noapte.

Mocănița pornește de la Vișeu de Sus dintr-o stație veche a Căilor Ferate, pe traseul ei șerpuiește alene pe lângă ape, mergând până în Comanu, aproape de granița cu Ucraina. Mica gară este mai

tot timpul plină de turiști, mai mult străini. Pentru senzația unei călătorii neobișnuite în epoca trenurilor de mare viteză, mergeți să călătoriți cu Mocănița. Traseul este de aproximativ 31 de kilometri, trecând peste pajiști domoale și printre versanți abrupti. Spectacolul unic oferit de Mocănița este o vale de munte splendidă.

Între anii 1924-1932, cu un

ecartament îngust de 760 mm a fost construită linia ferată care merge și astăzi de la Vișeu de Sus până la Comanu. Mocănița a devenit celebră, în țară și străinătate datorită unui tren de uz forestier care, și astăzi, mai este folosit de localnici la căratul lemnului, aceasta fiind în trecut, ca și astăzi, singurul mijloc de transport, singurul contact cu civilizația. Locomotivele care sunt astăzi utilizate și dau farmec trenului au fost construite prin anii 1950 la Reșița. Fiind restaurate și reparate mereu, acestea au devenit unice în Europa pentru că în nicio țară europeană nu se mai circulă cu asemenea “bijuterii pe șine” cum sunt numite. Mocănița pornește de la înălțimea de 600 de metri, pufăind veselă încărcată de turiști, și ajunge până la 1.100 de metri, de unde, uneori, se întoarce și cu bușteni.

Mersul cu Mocănița este o adevărată aventură care durează trei ore dus, și alte trei ore întors, cu opriri din 10 în 10 kilometri pentru a-i mai băga câteva bucăți mari de bușteni pe foc și ai da apă. Cursul râului este amenajat cu ochiuri de apă de unde își trag forța “Elveția”, “Cristina” sau “Măriuța”.

Mocănița din Maramureș nu este singura, alte două trenuri sub această denumire se mai găsesc în Alba și Sucea-

va. În Alba, calea ferată îngustă a fost construită în anul 1912, pentru trenulețul care străbătea Apusenii. O altă Mocăniță care pufăie mândră în lungul comunei Moldovița, Suceava, pe un traseu de 3,6 kilometri face parte dintr-o cale ferată recondiționată lungă de 24 de kilometri. A doua a fost dată în folosință în anul 1888 de Louis Ortiop, un proprietar de gater din München.

Revenind în zona Maramureșului, puteți vizita Cimitirul Vesel de la Săpânța, unul dintre cele mai căutate obiective turistice, reprezentând o experiență de neuitat. El a fost descoperit de către jurnaliștii de la New York Daily News, de unde au publicat un amplu material. „Săpânța este un mic sat ascuns în valea Maramureșului. Păcatele și pasiunile lor, viețile și moartea, toate sunt cioplite pe cruci în Cimitirul Vesel”, așa începe materialul. Legenda spune că dacii aveau obiceiul ca în fața

morții să aibă o atitudine veselă, iar moartea pentru ei era doar trecerea spre o altă lume. Artistul popular Stan Ion Pătraș, sculptor și poet, a creat la mijlocul anilor 1930 cimitirul. În stilul său caracteristic, a inscripționat cruci de lemn mai bine de 50 de ani, iar după moartea lui, opera a fost continuată de Dumitru Pop Tincu. Crucile sunt făcute din lemn de stejar, inscripționate manual după ce au fost tăiate și uscate, iar în partea de sus a fiecărei cruci există un basorelief cu o scenă din viața celui decedat. Scenele sunt făcute într-un stil

naiv, dar reprezentând - femei torcând lână, țesând covoare sau făcând pâine, bărbați care taie lemne sau ară pământul, păstori cu turmele, lucrători în lemn, lăutari și multe alte ocupații. Fundalul este albastru, așa numitul "Albastru de Săpânța", iar scenele sunt pictate cu galben, roșu, alb și verde, culori vibrante. Epitafurile care însoțesc picturile sunt spontane, sincere, scrise la persoana I, iar mesajele sunt adresate persoanelor care trăiesc de către cele decedate. În toate poemele se regăsește numele celui decedat, precum și un aspect esențial din viața lui. Cei doi oameni care au creat aceste poeme, adică Stan Ioan Pătraș și Dumitru Pop Tincu, au reușit să aducă zâmbetul pe buzele unui întreg sat și a celor ce vizitează cimitirul, dând o a doua viață după moarte. Un celebru epitaf este:

"Sub această cruce grea / Zace biata soacra-mea / Trei zile de mai trăia. Zăceam eu și cetea ea / Voi care treceți pă aici / Încercați să n-o treziți / Că acasă dacă vine / Iară-i cu gura pă mine / Da așa eu m-ai purta / Ca-napoi n-a înturna / Stai aicea dragă soacra-mea."

și o altă poezie:

"De cu tânăr copilaș / Io am fost Stan Ion Pătraș, / Să mă ascultați oameni buni / Ce voi spune nu-s minciuni. / Câte

zile am trăit / Rău la nimeni n-am dorit, / Dar bine cât am putut / Orișicine mi-a cerut. / Vai săraca lumea mea / Că greu am trăit în ea."

Un alt exemplu de versuri se află pe crucea unui bărbat care a murit la numai 33 de ani: "Aici eu mă odihnesc / Pop Grigore mă numesc / Mie mi-a plăcut tractorul / Cu sticla să-mi astâmpăr dorul / Am trăit tot supărat / Că țara de mic m-a lăsat Poate să-mi las viața / Moarte, tânăr mă luai. / La 33 de ani."

"Cine vrea strânge avere / Crească vită cu plăcere / Și să scoale dimineață / Eu așa am fost în viață / Aici se odihnea bătrâna / Atan Anuța Deloiaie. / A trăit 78 de ani / A dormit la anul 1958." "Aici eu mă odihnesc / Stan Ileana mă numesc / Lui Dumitru Taurul / Din capătul satului / Măi Toadere al meu frate / Tu ai murit mai departe / În război ai plecat / Înapoi n-ai returnat / Și eu viața o lăasai / La 42 de ani / Mr. 1949."

După versurile satirice de mai sus este greu de definit dacă vizităm un cimitir vesel sau unul trist, dar cu siguranță merită să-l vizităm.

Acest cimitir este inedit prin diferențierea de culturi populare, care consideră moartea ca un eveniment foarte solemn. Primul epitaf datează din anul 1935, iar din anul 1960 încoace, întreg cimitirul a fost popu-

lat cu aproximativ 800 de astfel de cruci, devenind un muzeu în aer liber și o atracție turistică.

Descrierea de pe anumite cruci este făcută pe ambele părți, pe una este descrierea vieții celui îngropat, iar pe cealaltă o descriere a motivului morții. Ce impresionează cel mai mult este faptul că viața unui om de 60-70 de ani este rezumată în doar două strofe.

Această zonă din Maramureș merită explorată datorită Mocăniței, a cimitirului din Săpânța, a unor tradiții spectaculoase, și poate, cel mai important, pentru oamenii săi.

**Economist
Irina ANDREI**

Sfântul Slăvit Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie)

Sfântul Ilie Tesviteanul este unul dintre cei mai populari sfinți ai Vechiului Testament. Prooroc de foc al Dumnezeului Savaot, mistuit de „râvna casei Domnului“, el a rămas în conștiința Bisericii drept apărătorul neînduplecat al legii dumnezeiești, într-o perioadă tulbure a poporului evreu, când rătăcirea idolatriei care venea din partea regelui Ahab și a soției sale, Izabela, depărta pe tot mai mulți de la credința în Unul Dumnezeu.

Faptele minunate ale lui Ilie, care își întărea cuvintele de foc cu foc coborât din cer, intransigența în fața păcatului relei credințe, calitatea de a fi un văzător al Domnului și, desigur, sfârșitul său neobișnuit – mutat la Domnul fără a mai trece pragul morții – i-au dat lui Ilie aura de sfânt ales și de patron al cerului.

Cum este soarele față de stele pe firmamentul ceresc, așa a rămas și Sfântul Ilie față de sfinții Vechiului Testament. Este singurul sfânt din perioada Vechiului Testament care marchează „cu roșu“ calendarele noastre. Chiar și numele lui (Helias, în

grecește) este asemănător cu cel al soarelui (Helios). Fulgerele faptelor sale de vitejie duhovnicească luminează cerul tradiției creștine, iar tunetele cuvintelor lui ajung în urechile credincioșilor în fiecare an, la 20 iulie, cu mai multă putere, vestind cele plăcute Domnului. Amin.

Hrana adusă de corbi lui Ilie prefigurează pâinea euharistică.

Sfântul Prooroc Ilie face parte din categoria profeților care au vorbit mai mult prin fapte decât prin cuvântări.

Sfântul Ilie a anticipat prin viața și faptele sale pe Mântuitorul Iisus Hristos, înainte cu 900 de ani de Întruparea din Fecioara Maria.

Faptul că în fiecare dimineață corbii îi aduceau pâine și carne înseamnă o prefigurare a Sfintei Euharistii. **Hrana adusă de corbi lui Ilie prefigurează pâinea euharistică care se transformă în Trupul Domnului, pentru că nu a fost adusă numai pâine, ci pâine și carne, adică pâinea care devine Trupul Domnului.**

De asemenea, faptul că a pogorât foc din cer ca să mistuie jertfa **este o prefigurare**

a pogorării Duhului Sfânt asupra Apostolilor și asupra Sfintei Euharistii, de aceea prin Duhul Sfânt se sfințesc pâinea și vinul și primim Trupul și Sângele lui Hristos. (Preafericitul Părinte Daniel)

Din viața Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul

Sfântul Ilie a trăit cu peste opt sute de ani înainte de întruparea Mântuitorului, pe vremea regelui Ahab; era fiul unui preot al Legii vechi, care locuia în cetatea Tesve, din Galaad, situată dincolo de Iordan – de aici și numele proorocului, Ilie Tesviteanul.

La nașterea sa, tatăl său a văzut oameni îmbrăcați în alb învelindu-l în scutece de foc și, dându-i numele, i-au dat să mănânce o flacăra, simbol al râvnei pentru Dumnezeu care l-a mistuit de-a lungul întregii sale vieți.

La porunca lui Dumnezeu, Sfântul Ilie ajunge la curtea regelui Ahab și îl muștră, prin cuvinte aspre, pentru rătăcirea lui, deoarece acesta, încurajat de păgâna lui soție Izabela, îi persecuta pe Profeți și pe toți oamenii rămași credincioși lui Dumnezeu și se închina idoloilor Baal și Astarte. Văzând

că nu poate aduce pe rege la calea cea dreaptă a credinței strămoșești, îi vestește că se va abate asupra țării o secetă groaznică.

Iar Dumnezeu, după ce l-a pus la adăpost pe Drep-tul Ilie, trimițându-l la pâraul Cherit, a trimis secetă cumplită și îndelungată peste Israel. Ilie își potolea însă setea din apa izvorului de lângă peștera în care se retrăsese, iar corbii, după cuvântul Domnului, îi aduceau în zbor mâncare.

După un timp, Dumnezeu îl trimite pe Ilie la Sarepta din Sidon. Aici, ajunge la o văduvă care, în ciuda sărăciei în care se afla, pune înaintea de toate datoria ospitalității și îndată ce Profetul i-a cerut-o ea îi pregătește o pâine, cu făina și uleiul pe care le mai avea. Femeia a primit fără întârziere răsplata ospitalității sale: **la cuvântul Profetului, covata sa cu făină și urciorul său cu ulei nu s-au mai golit până la revenirea ploii.**

Trecuseră câteva zile de când Ilie era găzduit la această văduvă când iată că moare fiul ei. Cum femeia, în durerea ei, îl acuză pe omul lui Dumnezeu că ar fi adus nenorocirea asupra casei ei, Ilie îl ia pe copil, îl urcă la etaj acolo unde locuia el și după ce a suflat de trei ori asupra trupului neînsu-

flețit chemându-L cu strigăte puternice pe Dumnezeu, **îl înapoie pe tânărul băiat viu mamei sale, profetînd astfel învierea morților.**

Seceta își abătuse nenorocirea peste tot ținutul de peste trei ani și mare parte din populație fusese deja decimată; dar Dumnezeu, respectând jurământul Profetului său, nu voia să își arate mila mai înainte ca Ilie să fi înțeles că El nu do-rește moartea păcătoșilor, ci întoarcerea lor la credință.

După trei ani și jumătate de secetă, Ilie este trimis de Dumnezeu înapoi la regele

Ahab. Pen-tru cunoaș-terea adevă-ratului Dum-nezeu, **Sfân-tul Ilie îi propune re-gelui ca în fața popo-rului, pe Muntele Carmel, să ridice un jertfelnic pentru a că-rui aprinde-re să se roage mai întâi profeții lui Baal – 450 la nu-măr – și apoi el lui**

Dumnezeu. După ce toată ziua profeții s-au rugat zadar-nic lui Baal pentru aprinderea jertfei lor, spre seară, Sfântul Ilie, după ce a cerut ca peste jertfelnicul său să fie turnată apă din belșug, s-a rugat lui Dumnezeu și îndată a co-borât foc din cer, devorând jertfa. Tot poporul a căzut atunci cu fața la pământ stri-gând: *“Cu adevărat Domnul este singurul Dumnezeu!”*. Ilie îl anunță apoi pe rege că se-ceta avea să înceteze în curând, după care urcă în vârful muntelui unde se roagă stăruitor lui Dumnezeu și

pune capăt secetei și foametei printr-o ploaie binecuvântată.

Pentru a scăpa de furia reginei Izabela care dorea să-l ucidă, Sfântul Ilie pleacă spre muntele Hebron unde se ascunde într-o peșteră la gura căreia așteaptă glasul Domnului. Vijelia năprasnică ce despică munții și sfărâmă stâncile, cutremurul care mișcă temeliiile pământului, focul cel atoatemistuitor prevestesc și pregătesc cuvintele Celui Preaînalt, Care însă **Se descoperă în adierea de vânt lin.** Aceasta vine ca o izbăvire, vindecătoare de tristețe și dătătoare de speranță. Dumnezeu îi spune lui Ilie că mai sunt 7.000 de bărbați care nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal și că trebuie să meargă în Damasc și să ungă un alt rege, iar în locul lui să-l ungă pe Elisei ca prooroc.

După ce va împlini cele poruncite de Domnul, Sfântul Ilie va merge și va vesti moartea regelui Ahab, a urmașilor acestuia și a soției sale, Izabela.

După 15 ani de profeții, îndeplinind misiunea pe care i-o încredințase Dumnezeu, Ilie, însoțit de Elisei care nu voia să-și părăsească învățătorul, se duce la Ierihon. Ajuns pe malul Iordanului, Ilie își ia haina din piele de oaie, o înfă-

șoară și lovește apele, care se despart pentru a-i lăsa să treacă pe uscat.

Și pe când mergeau ei astfel prin pustiu, un car de foc tras de cai scăpărători a apărut între ei. Ilie a urcat în car și a fost “ca” luat în cer (Sfinții Părinți au subliniat că acest “ca” arată că Ilie nu a fost dus cu trupul la Cer, fapt imposibil înainte de Învierea și Înălțarea lui Hristos, dar că a scăpat morții, precum Enoh și a fost reținut de Dumnezeu într-un loc necunoscut, până în ultima zi), într-un rotocol, în timp ce Elisei striga: *“Părinte, Părinte, carul lui Israel și caii săi!”*. Elisei a luat haina Profetului care căzuse peste el și lovind apele de două ori a reușit să traverseze Iordanul, salutat de fiii Profetului care strigau: *“Duhul lui Ilie s-a lăsat asupra lui Elisei!”*. Astfel înălțat în înălțimi cu trupul, **Profetul Ilie prefigura Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos, iar prin trimiterea hainei sale peste discipolul său, el vestea coborârea Sfântului Duh în ziua Rusalilor.**

Cinstea deosebită de care s-a bucurat Sf. Ilie înaintea lui Dumnezeu, se vede din arătarea sa pe Muntele Tabor alături de Moise, atunci când Mântuitorul S-a schimbat la Față înaintea ucenicilor Lui.

Moise și Ilie au fost de față lângă Domnul în slavă, primul ca primitor și dătător al Legii, al doilea ca cel mai neînfricat luptător împotriva dușmanilor lui Dumnezeu.

Așa cum Ioan a fost Înaintemergătorul primei veniri în trup a Fiului lui Dumnezeu, astfel Ilie va fi, se crede, premergătorul celei de a doua veniri, la sfârșitul veacurilor. Tradiția ecleziastă a văzut adesea în cei doi martori, care vor muri în ultima luptă împotriva lui Antihrist (Apocalipsa 11), pe Enoh și Ilie, care au fost păziți de moarte în acest scop.

Sfântul Prooroc Ilie este socotit și protopărintele monahismului creștin, prin îndelunga sa viațuire în pustie. În timpurile noastre, Sfântul Ilie este cinstit ca protector nu numai de monahi, alpiniștii desăvârșirii spirituale, dar și de oamenii care lucrează cu forțe ce susțin lumea materială, în domenii ca: energetică, aviație, zboruri interstelare.

În luna cea mai călduroasă a anului, chipul Sfântului Prooroc Ilie din Tesva Galaadului ne aduce adierea de vânt lin a credinței că împlinirea voii Domnului este viață de lumină pentru veșnicie. **Amin.**

Surse: Sinaxar; Proloage; ziarullumina.ro)

- Nu zi niciodată „nu se poate”, ci începe cu „să vedem”. (**Nicolae Iorga**)
- Un minut de îndoială face cât o veșnicie de suferință. (**Balzac**)
- Oamenii care nu au niciodată timp, lucrează cel mai puțin, deoarece împrăștierea este dușmanul acțiunii. (**Lichtenberg**)
- Mă îndoiesc, deci cuget. Cuget, așadar exist. (**Descartes**)
- Fiecare lucru are frumusețea lui, dar nu oricine o vede. (**Confucius**)
- Tragedia vârstei nu e de a fi bătrân, ci de a rămâne tânăr. (**Oscar Wilde**)
- Când marea este liniștită, oricine poate fi cârmaci. (**Syrus**)
- Universitatea dezvoltă toate aptitudinile, inclusiv și prostia. (**A. P. Cehov**)
- Sfatul meu este să te căsătorești. Dacă vei avea o nevastă bună, vei fi fericit; dacă nu, vei deveni filosof. (**Socrate**)
- Bărbatul este cea mai elevată dintre creaturi. Femeia este cel mai sublim ideal. Dumnezeu a făcut pentru bărbat un tron, pentru femeie un altar. Tronul exaltă, altarul sfințește.
- Bărbatul este creierul, femeia este inima.
- Creierul primește lumina, inima primește iubire. Lumina fecundează, iubirea reînvie.
- Bărbatul este puternic prin rațiune, femeia este invincibilă prin lacrimi.
- Rațiunea convinge, lacrimile înduioșează sufletul.
- Bărbatul este capabil de eroism, femeia - de orice sacrificiu.
- Eroismul înobilează, sacrificiul aduce sublimul.
- Bărbatul are supremația, femeia are intuiția.
- Supremația semnifică forța, intuiția reprezintă dreptatea.
- Bărbatul este un geniu, femeia este un înger.
- Geniul este incomensurabil, îngerul este inefabil.
- Aspirația bărbatului este către gloria supremă, aspirația femeii este îndreptată către virtutea desăvârșită.
- Gloria face totul măreț, virtutea face totul divin.
- Bărbatul este un cod, femeia este evanghelia.
- Codul corijează, evanghelia ne face perfecți.
- Bărbatul gândește, femeia intuiește.
- A gândi înseamnă a avea creier superior.
- A intui simțind, înseamnă a avea în frunte o aureolă.
- Bărbatul este un ocean, femeia este un lac.
- Oceanul are o perlă care îl împodobește, lacul, poezia care-l luminează.
- Bărbatul este un vultur care zboară, femeia - o privighetoare ce cântă.
- A zbura înseamnă a domina spațiul, a cânta înseamnă a cuceri sufletul.
- Bărbatul este un templu, femeia este sanctuarul.
- În fața templului ne descoperim, în fața sanctuarului îngenunchem.
- Bărbatul este plasat acolo unde se sfârșește pământul, femeia acolo unde începe cerul. (**de Victor Hugo**)
- Când femeile ne iubesc, ne iartă orice, chiar și crimele; când nu ne iubesc, nu ne iartă nimic, nici chiar virtuțile. (**Honore de Balzac**)
- Cea mai proastă femeie poate conduce un bărbat inteligent, dar e nevoie de o femeie foarte inteligentă pentru a conduce un prost. (**Rudyard Kipling**)
- Logica este arta de a face greșeli cu fermitate. (**J. Kratch**)
- Dacă vrei să-ți învingi o slăbiciune, nu o hrăni. (**William Penn**)
- Nu este lucru înțelept să spui: „voi trăi”; viața de mâine este prea târzie – trăiește azi. (**Martialis**)

Răspundem întrebărilor dumneavoastră

Care este stadiul de modificare a Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor? - N.C. (CÂMPULUNG)

Probabil vă referiți la propunerea guvernului din ședința care a avut loc pe data de 04.12.2013 cu privire la modificarea art. 14 din Legea nr. 540/2002. Propunerea de modificare a Legii nr. 540/2002 se găsește în prezent la Camera Deputaților care este și camera decizională. Deși avea caracter de urgență, dezbaterile din comisii au prelungit termenul prevăzut de lege, urmând ca în sesiunea din toamna lui 2014 să fie finalizate. Propunerea Guvernului a suferit modificări în Senat, așa că nu putem previziona conținutul articolelor 14 și 15 care fac obiectul acestei modificări.

De ce în unele județe popririile asupra pensiilor "rău-platnicilor" se fac prin executorul judecătoresc, iar în altele nu? - C.D. (CÂMPULUNG)

Prin Legea nr. 287/2011 privind executarea creanțelor și apoi codul de procedură civilă pus în aplicare începând cu data de 15.02.2013 între creditor și debitor se interpune judecătorul care dă verdictul în camera de Consiliu. Documentele pe baza cărora creditorul solicită înființarea popririi se prezintă instanței, în speță judecătorului

de către executorul judecătoresc care prin lege poartă și el răspunderea, inclusiv asupra veridicității obligațiilor financiare ale debitorului.

Am primit la redacție scrisori, emailuri și multe telefoane care exprimă nemulțumirea privind durata în care se face efectiv executarea silită și faptul că în unele dosare se așteaptă chiar și un an până când sumele rezultate din popririi intră în conturile C.A.R.P., conducând chiar la relații tensionate cu membrii.

Unele sesizări vizează cheltuielile pe care membrii le suportă cu instituția executorului judecătoresc, mult prea mari pentru veniturile lor și valoarea împrumuturilor.

Desigur, ar trebui să avem în vedere pentru început cel puțin două aspecte: să informăm membrii noștri asupra consecințelor și să-i educăm pentru a nu ajunge în poziția de "rău-platnic", și să construim o relație corectă cu această instituție, a executorului judecătoresc care funcționează în România de mulți ani, dar pentru noi este nouă.

Relațiile anterioare dintre C.A.R.P.-uri și casele județene de pensii, protocolul din anul 2001 dintre federațiile de pensionari care au C.A.R.P.-uri și Casa Națională de Pensii Publice au dezvoltat încrederea reciprocă care funcționează în prezent.

Conținutul documentelor care diferă, de la o casă de aju-

tor reciproc a pensionarilor la alta, determină și ele poziția caselor județene de pensii, de aceea nu putem face comparație.

Puteți să ne trimiteți un statut al Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România? - C.I. (Prahova)

Statutul Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România a fost transmis, în format tipărit tuturor membrilor afiliați, și la solicitările scrise, acelor C.A.R.P.-uri care au solicitat aderarea la Federație ca membri cu drepturi sau ca membri simpatizanți.

În format electronic îl găsiți pe site-ul Federației, în limba română și începând cu luna septembrie 2014 și în limba engleză.

Dar, ca orice statut, aprobat în anii 1990 și doar actualizat în anul 2008, este perfectibil, de aceea, la Congresul Federației din anul 2015, va fi completat.

De ce nu mai publicați și alte articole pe teme interesante privind organizațiile de pensionari din alte țări? - O.D. (Vaslui)

Recunoaștem că această problematică nu a fost o preocupare constantă a redacției, dar vom relua articolele pe teme privind economia socială și economia de argint, precum și multe alte subiecte de interes privind pensiile și instituțiile de su-

port pentru pensionari, cantine sociale, cluburi, centre de zi, cămine de bătrâni, centre rezidențiale.

Începând cu numărul 1/2015 vom face prezentarea tuturor stațiunilor de tratament din țară care pot fi utile persoanelor în vârstă.

În același timp, suntem deschiși colaborării și așteptăm cu interes articole de la cititorii noștri.

Puteti să mă ajutați să-mi fac o evaluare a pensiei pe care aş obține-o la împlinirea vârstei de 63 de ani? – M.D. (Bihor)

Am înțeles că vă pregătiți de pensionare, dar mai aveți și posibilitatea de a lucra în continuare. Nu deținem un program (soft) pentru calculul pensiei. Scrisorile primite pe adresa Federației sau la redacția revistei "OMENIA" pe tema pensiilor au fost redirecționate, în funcție de problematică spre Casele Județene de Pensii ori Casa Națională de Pensii Publice.

În ce stadiu este "Legea privind organizarea și funcționarea caselor de ajutor reciproc" și în ce măsură ne poate influența activitatea? – M.C. (București)

"Legea privind organizarea și funcționarea caselor de ajutor reciproc" este depusă la Senat și urmărește reglementarea activității caselor de ajutor reciproc ale salariaților, dar prin definiția "casei de ajutor reciproc specializate", face referire și

la cele ale pensionarilor, studenților, membrilor confesiunilor religioase ș.a.

La art. 7 din lege sunt prevăzute și activități cu caracter accesoriu obiectului principal de activitate, activități cu caracter social ori cultural, înființarea de societăți comerciale, precum și activități de susținere a vieții comunităților.

Dacă ați avut în vedere ultimele aspecte, într-adevăr există un motiv de îngrijorare, le putem privi ca pe un concurent serios pentru casele de ajutor reciproc ale pensionarilor care funcționează în baza legii speciale nr. 540/2002. Există riscul încălcării "granițelor", al întrepătrunderii în privința segmentelor sociale deservite.

Prin Legea nr. 122/1996 privind casele de ajutor reciproc ale salariaților, obiectul de activitate al acestor instituții era limitat.

Pentru pensionari, obiectul principal de activitate și activitățile accesorii urmăreau satisfacerea unor nevoi ale unei categorii sociale "defavorizate" prin valoarea veniturilor, incapacitatea dată de vârstă, de a le completa, lipsa locurilor de muncă pentru vârstnici, lipsa unor produse și servicii dedicate lor, specific economiei de argint în țările democratice, dezvoltate economic.

Or, introducerea acestor facilități unor categorii sociale numeroase, apte de muncă, ar putea fi considerată o discriminare față de agenții economici de stat și privați, plători de

TVA, ai altor obligații prevăzute de codul fiscal.

Cum apreciați concurența unor instituții financiare nebankare apărute în ultimii ani pe piață și care au oferte și pentru pensionari? – M.C. (București)

Oferte pentru pensionari au nu numai aceste IFN-uri, ci și majoritatea băncilor. În economia de piață concurența este benefică și, de regulă, clienții se îndreaptă spre cele mai bune oferte.

Exemplele date de dumneavoastră sunt corecte, le-am găsit și noi în diverse materiale de publicitate și de asemenea pe NET, dar nu le vom face publice în aceste rânduri.

Însă, vârstnicii, membrii noștri, sunt mai mult decât niște simpli clienți, ei au un fond constituit prin depunerile lunare, participă la zeci de activități culturale, artistice, sportive și de agrement, sunt beneficiarii sistemelor de asistență socială și medicală existente în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, ceea ce îi ajută să facă diferența.

Dobânzile unor IFN-uri mai mari de 100% sau de peste 1.000% ar trebui să constituie un semnal de alarmă foarte serios, dar uneori publicitatea înșelătoare combinată cu un auz sau o vedere mai slabă fac și victime.

Obligația noastră este să îi informăm corect pe vârstnici.

REDACTIA

Raportul de activitate al Asociației C.A.R.P.

“OMENIA”

București, primul realizat într-o astfel de formă de către o asociație de pensionari, a fost conceput

pentru a facilita comunicarea cu organizațiile partenere, autorități publice centrale și locale, finanțatori. De asemenea, Raportul a fost realizat și ca mijloc de informare pentru cei peste 36.000 de membri la 31.12.2013 (n.a. - 38.000 de membri în prezent) cu privire la activitățile de suport material, socio-medical, psiho-afectiv, dezvoltate și adaptate nevoilor lor.

Într-un format modern, accesibil tuturor vârstelor, Raportul prezintă activitatea desfășurată în cadrul Asociației C.A.R.P. “OMENIA”, descrierea organizației, structura sa organizatorică, serviciile sociale oferite, programele și proiectele sale, Centrul de zi “OMENIA”, evenimentele anului 2013, partenerii, sponsorii și modalitățile de sprijinire a celor mai vulnerabili vârstnici.

Sociolog Ionuț ARDELEANU
Asociația C.A.R.P. “OMENIA” București

“A ști cum să îmbătrânești este o capodoperă a înțelepciunii, și unul din cele mai dificile capitole din marea artă de a trăi.” *Henri Amiel*

ÎNFRÂNGE DUREREA LA TINE ACASĂ!

**APARAT LASER CONTRA DURERILOR
OSTEO-ARTICULARE**
(coloană, umăr, șold, cot, degete, genunchi)

- 3 programe de tratament
- Atenuază ridurile
- Fără medicamente
- Fără efecte adverse
- Utilizare sigură pentru toată familia
- Produs medical certificat CE și FDA
- Livrat cu manualul în limba română
- Tratament neinvaziv
- Garanție: 2 ani

WWW.HANDY-CURE.RO

SUPORT MEDICAL: 0723.241.444

COMENZI: 0748.222.063 0748.222.064

DE ASTĂZI, membrii Federației Naționale “OMENIA”
pot beneficia pentru cumpărarea aparatului Handy-Cure de:

- REDUCERI 5%
- CREDIT RAPID

4 Tehnologii într-un singur aparat:

- Laser
- Infraroșu
- Lumină roșie
- Magneți permanenți

E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
Website: www.fn-omenia.ro
Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99;
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406

ISSN — 2065 — 9989
Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.
Tipografie Tel. 0744.536.449
E-mail: dorotea_print@yahoo.com
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406